

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
"VODOVOD I KANALIZACIJA"
Broj: 7733
Podgorica, 31. 03. 2016. god.

Društvo sa ograničenom odgovornošću
„VODOVOD I KANALIZACIJA “
PODGORICA

IZVJEŠTAJ
o radu „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.
Podgorica
za 2015. godinu

Podgorica, mart 2016. godine

SADRŽAJ:

1.UVOD	4
1.1. Djelatnost Društva	4
1.2. Pravni status	5
1.3. Izvori finansiranja	7
2. RAD ORGANA UPRAVLJANJA	8
2.1. Rad organa upravljanja	8
2.2. Pravni propisi djelatnost Društva	10
2.2.1. Propisi kojima se reguliše djelatnost Društva	10
2.2.2. Propisi koji utvrđuju organizaciju i status Društva	15
2.2.3. Potrebe za izmjenama propisa	16
2.3. Zaštita na radu	17
2.4. Procesno-pravne radnje	20
2.5. Saradnja sa organima, javnim službama i drugim institucijama	22
2.6. Saradnja sa međunarodnim organizacionim, finansijskim institucijama i Vladama stranih država	23
2.6.1. Projekat rekonstrukcije i izgradnje vodovodnog sistema za GO Golubovci I GO Tuzi	23
2.6.2. Projekat odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada Podgorica	24
2.6.3. Projekat rekonstrukcije CS "Mareza 1"	26
2.7. Organizacija i kadrovska struktura	27
2.8. Tehnička opremljenost	28
3. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA	30
3.1. Sistem vodosnabdijevanja	30
3.1.1. Opis postojećeg stanja vodovodnog Sistema.....	30
3.1.2. Ukupno potisnuta i fakturisana voda, kao i gubici vode u 2015. godini	43
3.1.3. Potisnuta količina vode u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2015. godinu	45
3.1.4. Fakturisana količina vode u 2015. godini	47
3.1.5. Održavanje crpnih stanica	48
3.1.6. Održavanje vodovodne mreže	51
3.1.7. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode	53
3.2. Fekalna kanlizacija	55
3.3. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda	56
3.4. Atmosferska kanlizacija	63

4. DOPUNSKA DJELATNOST DRUŠTVA	64
5. PROBLEMATIKA SEOSKIH VODOVODA	68
6. PREGLED INVESTICIONIH AKTIVNOSTI	72
7. PREGLED FINANSIJSKIH POKAZATELJA	92
7.1. Izvori finansiranje	92
7.2. Prihodi	92
7.3. Rashodi	93
7.4. Finansijski rezultat	95
7.5. Naplata potraživanja	96
7.6. Cijena vode.....	99
8. OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA	100

1. UVOD

1.1. Djelatnost Društva

Društvo sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, kao pravni sljedbenik JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, je osnovano Odlukom Skupštine Glavnog grada – Podgorice, broj 01-030/13-747 od 11.07.2013. godine (koja Odluka je objavljena u „Službenom listu CG – Opštinski propisi“ br.22/13).

Društvu je povjereno obavljanje sledećih komunalnih djelatnosti od javnog interesa i to:

36.00 - Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstava i industriju na teritoriji Glavnog grada;
- održavanje vodovodnog sistema na teritoriji Glavnog grada i
- održavanje vodovodnih sistema u seoskim naseljima na teritoriji Glavnog grada.

37.00 – Uklanjanje otpadnih voda, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje i transport komunalnih, atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja Glavnog grada;
- održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda;
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje, i
- održavanje sistema za prihvatanje i odvođenje atmosferskih voda.

Pored ovih, Društvo obavlja i djelatnosti koje nemaju karakter djelatnosti od javnog interesa i to:

43.22 – Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema, a koja djelatnost sadrži:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke i
- opravka i baždarenje vodomjera za potrebe korisnika Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

71.12 – Inženjerske djelatnosti, a koja djelatnost sadrži:

- izrada tehničke dokumentacije: urbanističkih planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije i
- pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije.

71.20 – Tehničko ispitivanje i analize, a koja djelatnost sadrži:

- laboratorijsko ispitivanje vode za piće za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica i
- laboratorijsko ispitivanje otpadnih voda za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

36.00 – Sakupljanje prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora, prečišćavanje i distribucija u flašama ili vozilom – cistijernom.

1.2. Pravni status

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica je u sadašnjem statusu osnovano saglasno propisanoj zakonskoj obavezi da se sva javna preduzeća reorganizuju u jedan od oblika privrednog društva predviđenih Zakonom o privrednim društvima.

Društvo je osnovano kao jednočlano, a osnivač Društva je Skupština Glavnog grada – Podgorice.

Osnovni kapital Društva čini osnovni kapital JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica; tj. imovinu Društva čine pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovinska prava preuzeta od JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, a taj osnovni kapital tj. imovina je imovina Osnivača. Procjena imovine je izvršena od strane ovlaštenog procjenjivača. Kako je osnivačkim aktima propisana obaveza procjene imovine Društva, preduzele su se neophodne aktivnosti, odnosno angažovan je ovlašćeni procjenitelj, da se u roku od šest mjeseci od dana upisa Društva u CRPS završi procjena imovine Društva. Procjena je završena dana 9.12.2013. godine.

Odlukom Skupštine Glavnog grada Podgorice br. 01-030/14-255 od 25.02.2014.godine (koja Odluka je objavljena u "Sl. listu CG – opštinski propisi" br.6/2014) određena je nepokretna imovina Društva sa pravom svojine i pravom korišćenja; s tim što je ostala obaveza da se izvrši odgovarajuća uknjižba u katastar nepokretnosti, koji postupak je u toku.

Organi Društva su:

- **Odbor direktora** (kao organ upravljanja), koji utvrđuje poslovnu politiku, donosi opšta akta, usvaja programe i izvještaje, utvrđuje cjenovnik usluga i vrši druge poslove utvrđene odgovarajućim propisima. Ovaj organ broji 5 (pet) članova, od kojih su 4 (četiri) predstavnici Osnivača, a 1 (jedan) predstavnik zaposlenih u Društvu.
- **Izvršni direktor Društva** (kao organ rukovođenja), koji organizuje i vodi poslovanje Društva, zastupa i predstavlja Društvo, odgovara za zakonitost rada Društva, sprovodi odluke Odbora direktora i odlučuje o drugim pitanjima vezanim za tekući rad i poslovanje Društva. Izvršnog direktora imenuje Osnivač na osnovu javnog oglašavanja; a postupak javnog oglašavanja, u ime Osnivača, sprovodi Odbor direktora.

1.3. Izvori finansiranja

Shodno Odluci osnivača, "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. svoje poslovanje finansira iz prihoda ostvarenog prodajom usluga iz domena svoje djelatnosti, odnosno od prodaje vode i usluga odvođenja otpadnih voda i dopunske djelatnosti.

Pored navedenog, za realiaciju značajnih investicija, sredstva su obezbijeđena najvećim dijelom iz redovne djelatnosti Društva, Budžeta Glavnog grada – koja su iz godine u godinu manja, kredita i donacija.

2. RAD ORGANA UPRAVLJANJA I ORGANIZACIJA

2.1. Rad organa upravljanja

U 2015. godini održano je devet (9) sjednica Odbora direktora na kojima su razmatrane i donesene Odluke od važnosti za poslovanje cjelokupnog sistema od kojih su najvažnije sljedeće:

- 1) Na sjednici održanoj dana 11.03.2015. godine, donesene su Odluke o:
 - usvajanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Društva;
 - utvrđivanju naknade za održavanje vodomjera.

- 2) Na sjednici održanoj dana 30.03.2015. godine, donesene su Odluke o:
 - usvajanju Izvještaja Centralne popisne komisije o popisu imovine Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, na dan 31.12.2014.godine;
 - usvajanju Godišnjeg finansijskog iskaza Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, za 2014.godinu;
 - raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje Zamjenika Izvršnog direktora.

- 3) Na sjednici održanoj dana 03.04.2015. godine, donesena su Odluke o usvajanju:
 - Izvještaja o radu "Vodovod i kanalizacija"d.o.o. Podgorica za 2014.godinu;
 - Prijedloga odluke o raspodjeli dobiti.

- 4) Na sjednici održanoj dana 30.04.2015. godine, donesene su Odluke o:
 - usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja "Vodovod i kanalizacija"d.o.o. Podgorica za period januar-mart 2015.godine;
 - imenovanju Zamjenika Izvršnog direktora.

- 5) Na sjednici održanoj dana 27.07.2015. godine, donesene su Odluke o:
 - usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja "Vodovod i kanalizacija"d.o.o. Podgorica za period april – jun 2015.godine.
 - odobravanju raspisivanja javnog poziva za izbor najpovoljnijeg ponuđača za rekonstrukciju Crpne stanice „Mareza 1“.

- 6) Na sjednici održanoj dana 28.08.2015. godine, donesene su Odluke o:
- kupovini zemljišta (u svrhu izgradnje rezervoara, koji je dio vodovodnog sistema Kuča)
 - saglasnosti na realizaciju Sporazuma zaključenog između dužnika AD"Duvanski kombinat" u stečaju i ovog Društva kao povjerioca, o djelimičnom izmirenju duga.
 - kreditnom zaduženju "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica, za rekonstrukciju Crpne stanice „Mareza 1".
- 7) Na sjednici održanoj dana 02.09.2015. godine, donesene su Odluke o usvajanju:
- Programa o osposobljavanju zaposlenih za bezbjedan rad DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica,
 - Pravilnika o zaštiti i zdravlju na radu DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica,
 - Pravilnika za postupanje Društva prilikom sprovođenja postupka javne nabavke neposrednim sporazumom
- 8) Na sjednici održanoj dana 21.10.2015. godine, donesena je Odluka o usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja Društva za period jul – septembar 2015. godine.
- 9) Na sjednici održanoj dana 30.11.2015. godine, donesene su Odluke o:
- usvajanju Programa rada "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. za 2016. godinu;
 - obrazovanju popisnih komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

2.2. Pravni propisi djelatnosti Društva

Primarna djelatnost Društva: sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode i uklanjanje otpadnih voda; svojom složenošću, specifičnosti i značajem je regulisana (u cjelosti ili dijelom) većim brojem propisa (zakoni, podzakonska akta i opštinski propisi).

U nastavku teksta prikazano je postojeće stanje – važeći pravni okvir i potrebe za izmjenama ili odgovarajućom primjenom tih propisa, koje je konstatovano uočavajući probleme ili zastoje u tekućem radu i poslovanju Društva.

Važeća pravna regulativa koja se odnosi na ovo Društvo može se podijeliti na:

- propise kojima se reguliše djelatnost Društva i
- propise kojima se utvrđuje organizacija i status Društva.

2.2.1. Propisi kojima se reguliše djelatnost Društva

a) Zakoni

Još uvijek važeći **Zakon o komunalnim djelatnostima** ("Sl. list RCG" br. 12/95) uređuje načela, opšte uslove i način obavljanja komunalne djelatnosti, određuje komunalne djelatnosti i to najprije navodeći snabdijevanje vodom i prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda, te određuje značenje tih izraza tj. precizno navodi te djelatnosti.

Zakon precizira da je snabdijevanje vodom: zahvatanje, tretman i isporuka vode korisnicima za piće i druge potrebe vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta potrošača, obuhvatajući i mjerni instrument; a prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda je sabiranje i odvođenje atmosferskih voda, kao i sabiranje iskorišćenih voda od priključaka potrošača na uličnu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispumpavanje iz mreže.

Obavljanje komunalnih djelatnosti uređuje i obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave, a djelatnost obavlja javno preduzeće, drugo preduzeće ili preduzetnik, osim djelatnosti upravljanja i gazdovanja objektima za zahvatanje vode za piće sa njihovim zaštitnim zonama, koju djelatnost obavlja isključivo javno preduzeće.

Javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave posluje sredstvima preduzeća kao sredstvima u državnoj svojini, na način utvrđen Zakonom, aktom o osnivanju preduzeća i Statutom preduzeća.

Zakon o vodama ("Sl.list RCG" br.27/07, 32/11, 47/11 i 48/15), između ostalog, uređuje uslove i način obavljanja vodne djelatnosti, a vodna djelatnost obuhvata: upravljanje vodama, korišćenje voda, zaštitu voda od zagađivanja i zaštitu od štetnog dejstva voda.

Pod korišćenjem voda smatra se, između ostaloga, zahvatanje, crpljenje i upotreba voda za piće tj.korišćenje voda za vodosnabdijevanje i ovim zakonom su utvrđene obaveze kontrole kvantiteta i kvaliteta vode subjektu koji obavlja poslove vodosnabdijevanja, kao i zaštita izvorišta.

U dijelu vodne djelatnosti koja se definiše kao zaštita voda od zagađivanja, ovim Zakonom su propisane mjere za ostvarivanje zaštite voda od zagađivanja, određena klasifikacija i kategorizacija površinskih i podzemnih voda, utvrđene zabrane u cilju zaštite kvaliteta voda i obaveze prečišćavanja otpadnih voda i zagađivača, kao i uslovi upravljanja objektima za zaštitu voda od zagađivanja i mjerenje količina i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda.

Zakon o upravljanju otpadom ("Sl.list CG" br.64/11) određuje obaveze proizvođača komunalnog kanalizacionog mulja (mulja nastalog u uređaju za prečišćavanje otpadnih voda prilikom njihovog tretmana), kao i dozvoljene namjene i nedozvoljenu upotrebu tog mulja.

Zakon o bezbjednosti hrane ("Sl.list CG" br.57/15) propisuje uslove za bezbjednost hrane; a hranom je obuhvaćena i voda, koja se namjenski koristi, odnosno ugrađuje u hranu tokom proizvodnje, pripreme ili obrade i koja ispunjava na kontrolnim tačkama propisane vrijednosti parametara za vodu, u skladu sa posebnim propisom, kojim je uređen kvalitet vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

Zakon o metrologiji ("Sl.list CG" br.79/08 i 40/11) uređuje postupak ocjenjivanja usaglašenosti mjerila (između ostalog i vodomjera), sa propisanim zahtjevima i njihovo obavezno ovjeravanje – "baždarenje".

Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Sl.list CG" br.65/08, 74/10 i 40/11) utvrđuje obavezu plaćanja vodnih naknada (između ostalih: naknada za korišćenje voda i naknada za zaštitu voda od zagađivanja).

Obveznik plaćanja naknade za korišćenje vode je subjekt koji zahvata i koristi vodu za piće; a obveznik plaćanja naknade za zaštitu voda od zagađivanja je subjekt koji ispušta otpadne vode, a tu naknadu obveznik – subjekt koji obavlja djelatnost odvođenja otpadnih voda naplaćuje od korisnika sistema javne kanizacione mreže.

Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG" br.51/08, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 I 33/14) utvrđuje obavezu određenim subjektima, između ostalog i ovom Društvu, dostavljanja raspoloživih podataka i davanja predloga i mišljenja u dijelu uređenja prostora u postupku izrade planskih dokumenata; kao i obavezu dostavljanja nadležnim organima uslova priključenja i saglasnosti na projekat u postupku izrade tehničke dokumentacije i izdavanja građevinske dozvole.

Zakon o zaštiti potrošača ("Sl. llist CG" br.2/2014, 6/14 i 43/15), koji je počeo da se primjenjuje sredinom 2014.godine, uređuje zaštitu prava potrošača, kao prava i obaveze trgovca i potrošača; koji propis obuhvata i usluge od javnog interesa; a te usluge su, između ostaloga, distribucija i snabdijevanje vodom i prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda.

b) Podzakonska akta

Na osnovu Zakona o vodama, donijeto je niz podzakonskih akata:

Odluka o određivanju voda od značaja za Crnu Goru ("Sl.list CG" br. 9/08, 28/09,31/09 I 31/15), utvrđuje vode od značaja za Crnu Goru, u koje vode ubraja i sve vode koje služe za javno vodosnabdijevanje.

Uredba o načinu kategorizacije i kategorijama vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje ("Sl.list CG" br.15/08), u okviru namjena i prema značaju, razvrstava vodne objekte u tri kategorije i shodno toj kategorizaciji određuje organe koji upravljaju i održavaju te objekte.

Odluka o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno i javno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) i utvrđivanju njihovih granica ("Sl.list CG" br.36/08), određuje izvorišta za javno vodosnabdijevanje i za Podgoricu određuje sledeća izvorišta: Marezu, Zagorič, Konik, Ćemovsko polje, Tuzi, Dinošu, Milješ, Vuksanlekiće.

Pravilnik o načinu i postupku mjerenja količina voda na vodozahvatu ("Sl.list CG" br.24/10) bliže propisuje način i postupak mjerenja količine vode na vodozahvatu.

Pravilnik o načinu i uslovima mjerenja količina otpadnih voda koje se ispuštaju u prijemnik ("Sl.list CG" br.24/10) bliže propisuje način i uslove mjerenja količina otpadnih voda koje se ispuštaju u prijemnik.

Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama ("Sl.list CG" br. 66/09), u odnosu na režim zaštite određuje tri zone sanitarne zaštite izvorišta, kao i ograničenja u tim zonama.

Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (“Sl.list CG” br.45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13) bliže propisuje pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše ispitivanja kvaliteta voda (“Sl.list CG” br.66/12), propisuju se bliži uslovi koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše određenu vrstu (fizičko hemijskih, hidroloških, mikrobiloških, hidrobiloških i radioloških) ispitivanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda u pogledu kadra, opreme, prostorija i drugih ustanova.

Pravilnik o načinu i obimu ispitivanja kvaliteta vode (“Sl.list CG” br.68/15 i 17/16), kojim se propisuje način i obim ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatu, vode koju koriste privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik za piće, sanitarne i tehnološke potrebe i način periodičnog dostavljanja podataka o kvalitetu vode.

Na osnovu Zakona o upravljanu otpadom donijet je: **Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava komunalni kanizacioni mulj, količine, obim, učestalost i metode analize komunalnog kanizacionog mulja za dozvoljene namjene i uslovima koje treba da ispunjava zemljište planirano za njegovu primjenu** (“Sl. list CG“ br. 89/09), kojim se bliže reguliše pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Na osnovu Zakona o bezbjednosti hrane, primjenjuje se: **Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće** (“Sl. list CG“ br. 24/12 i 32/15), kojim se bliže propisuju pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Na osnovu Zakona o metrologiji donijeta je: **Uredba o zakonskim mjerilima za koja je obavezno ovjeravanje, odnosno odobrenja tipa mjerila** (“Sl. list CG“ br. 81/09), koja propisuje da je vodomjer zakonsko mjerilo za koje je obavezno ovjeravanje, odnosno odobrenje tipa mjerila.

Na osnovu Zakona o finansiranju upravljanja vodama donijeta je: **Odluka o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijuma i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda** (“Sl. list CG“ br. 29/09), na osnovu koje se ovom Društvu utvrđuje i obračunava obaveza plaćanja dvije naknade:

- **naknade za korišćenje voda i**
- **naknade za zaštitu voda od zagađivanja.**

c) Opštinski propisi

Na osnovu još uvijek važećeg Zakona o komunalnim djelatnostima donijeto je niz opštinskih propisa koji i sada regulišu djelatnost ovog Društva:

Odluka o načinu i uslovima organizovanja poslova u vršenju komunalnih djelatnosti ("Sl. list RCG-opšti propisi" br. 19/96, 14/01 i 38/08), propisuje način i uslove organizovanja poslova u vršenju komunalnih djelatnosti, uslove za korišćenje komunalnih usluga, odnosno komunalnih proizvoda i elemente za formiranje naknade za korišćenje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnih proizvoda.

Odluku o javnom vodosnabdijevanju na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list CG-Opštinski propisi" br. 27/15), propisuje uslove i način pružanja usluga vodosnabdijevanja i priključenja na vodovodni sistem, prava i obaveze ovog Društva kao davaoca usluga i korisnika usluga, kao i obračun i naknadu izvršenih usluga.

Odluka o prikupljanju, prečišćavanju i ispuštanju otpadnih voda na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list CG - Opštinski propisi" br. 27/15) propisuje uslove za upravljanje i održavanje javne fekalne kanalizacije, vršenje usluga odvođenja i prečišćavanja fekalnih voda, prava i obaveze ovog Društva kao davaoca usluga i korisnika usluga, kao i način plaćanja izvršenih usluga.

Odluka o prikupljanju i ispuštanju atmosferskih voda na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list RCG – Opštinski propisi" br. 27/15) propisuje uslove izgradnje, priključenja i održavanja objekata atmosferske kanalizacije, na područje koje obuhvata Generalni urbanistički plan Podgorice, kao i finansiranje ove djelatnosti Društva.

Odluka o vodosnabdijevanju seoskih i drugih naselja na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list CG-Opštinski propisi" br. 11/09 i 27/15) propisuje način izgradnje seoskih i lokalnih vodovoda, javnih česama, javnih bunara, bistijerni i seoskih jazova na teritoriji Glavnog grada – Podgorice, kao i njihovo korišćenje, upravljanje, održavanje i zaštitu.

2.2.2. Propisi koji utvrđuju organizaciju i status Društva

a) Zakoni

U skladu sa **Zakonom o privrednim društvima** ("Sl. list RCG" br. 6/02, 17/07, 80/08, 40/10, 36/11 i 40/11) koji uređuje oblik obavljanja privredne djelatnosti i njihovu registraciju, ovo Društvo je tokom 2013.godine, kod nadležnog organa za registraciju privrednih subjekata, registrovano kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač Skupština Glavnog grada - Podgorice

Zakon o državnoj imovini ("Sl. list RCG" br. 21/09, 40/11) uređuje korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi tj. državnom imovinom, te određuje svojinska ovlašćenja subjektima državne imovine, uključujući i javne službe čiji je osnivač lokalna samouprava.

b) Opštinski propisi

Saglasno predhodno navedenim propisima, Skupština Glavnog grada – Podgorice donijela je **Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica** ("Sl. list CG - opštinski propisi" br.22/13), kojom je utvrđen status i djelatnost Društva, finansiranje djelatnosti, organi Društva i nadležnosti tih organa.

2.2.3. Potrebe za izmjenama propisa

U ovom dijelu daje se analiza potreba za izmjenama ili primjenu propisa saglasno prethodno navedenoj podjeli. Te potrebe su analizirane za dio propisa, dok se u ostalom dijelu propisa, sa strogo pravnog aspekta, nije pronašla potreba za njihovim izmjenama; ukoliko nove obaveze ili novi zahtjevi to ne nametnu.

a) Propisi kojima se reguliše djelatnost Društva

► Novi Zakon o komunalnim djelatnostima je bio u fazi izrade i usvajanja tj. ranije je utvrđen **Predlog zakona o komunalnoj djelatnosti**. Taj Predlog je sadržavao neka kvalitetna rješenja, ali je ovo Društvo obrađivaču Zakona uputilo određene konceptualne primjedbe, i više konkretnih primjedbi na pojedine članove Zakona, za koje se očekivalo da će biti usvojene. Kao što je poznato u Skupštini CG vođena je rasprava po pitanju predmetnog Zakona pa ostaje nepoznanica zašto isti nije donijet već duži period; te stoji naša zabrinutost zbog njegovog nedonošenja, jer to može negativno uticati na razvoj svih komunalnih djelatnosti u Glavnom gradu.

b) Propisi koji utvrđuju organizaciju i status Društva

Donošenjem osnivačkih akata Društva i registracijom Društva, za sada se ne ukazuje potreba za donošenjem ili izmjenom propisa kojima se utvrđuje organizacija i status Društva.

2.3. Zaštita na radu

Poslovi zaštite na radu u 2015. godini obavljani su u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list Crne Gore" br. 34/14 od 08.08.2014. godine) i aktima Društva.

Shodno navedenom Zakonu, u cilju zaštite zaposlenih na radu, realizovane su i sljedeće aktivnosti:

- ▶ U skladu sa Pravilnikom o zaštiti na radu Društva izvršeno je pripremanje i učestvovanje u osposobljavanju za bezbjedan rad 81 zaposlenog, koje je izvršila ovlaštena organizacija DOO „Montinspekt“ Podgorica. Zaposlenima je navedena organizacija izdala Uvjerenja o osposobljenosti za bezbjedan rad (čl. 20 stav 1 i čl. 40 stav 1 tačka 10);
- ▶ Organizovani su ljezarski pregledi za 164 zaposlena. Kako zaposleni podliježu prethodno-periodičnom i sanitarnom ljezarskom pregledu, prethodni-periodični je obavilo 90, a sanitarni 74 zaposlena (čl. 19 stav 2 i čl. 40 stav 1 tačka 12);
- ▶ Obezbijedjena su i izdata na upotrebu adekvatna lična zaštitna sredstva i oprema za sve zaposlene u Društvu, kojima je u skladu sa opisom poslova koje obavljaju i važećim propisima iz ove oblasti neophodna primjena istih (čl. 27 stav 2 i 4);
- ▶ Vršena je kontrola primjene mjera zaštite i zdravlja na radu na svim poslovima u Društvu, kao i informisanje rukovodilaca i zaposlenih o pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu (čl. 40 stav 1 tačka 7);
- ▶ Sva zaposlena lica su kolektivno osigurana u AD "Lovćen osiguranje" Podgorica (čl. 30). Mogućnost dobrovoljnog osiguranja (od nesrećnog slučaja, hiruške intervencije i teže bolesti) zaposleni su mogli da ostvare kod sledećih osiguravajućih društava: AD "Delta Generali", "Lovćen osiguranje", AD "Sava Montenegro" i AD "Uniqa osiguranje";
- ▶ Praćeno je stanje u vezi sa povredama na radu. U toku 2015. godine evidentirano je 26 povreda na radu. Iako je analizom utvrđeno da je ukupan broj povreda u odnosu na prethodnu godinu povećan, neophodno je naglasiti da se samo 30 % povreda dogodilo tokom neposrednog obavljanja poslova i nijedna nije bila teška povreda (čl.40 stav1 tačka 9);
- ▶ U kontinuitetu su ažurirane Zakonom propisane Evidencije iz oblasti zaštite na radu (čl. 50);
- ▶ Određene su mjere za pružanje prve pomoći i protivpožarne zaštite (čl. 28);

► Organizovani su periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme zaštite na radu, električnih i gromobrantskih instalacija, čime se stvaraju bezbjedni uslovi za rad zaposlenih i ispunjavaju zakonske obaveze Društva. Ispitivanja i preglede je izvršila ovlaštena organizacija – Institut za crnu metalurgiju AD Nikšić (čl. 40 stav 1 tačka 5);

► Organizovani su periodični pregledi i ispitivanja uslova radne sredine u zimskom ljetnjem periodu (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklimе i osvjetljenosti). Navedena ispitivanja, su obavljena od strane ovlaštene organizacije Instituta za crnu metalurgiju AD Nikšić (čl. 40 stav 1 tačka 4);

► U cilju ispunjavanja zakonskih obaveza definisanih (čl.17 stav 1), vezanih za donošenje akta o procjeni rizika, stručno lice je učestvovalo u izradi stručne podloge za akt o procjeni rizika (čl.40 stav 1 tačka 3);

► U cilju stvaranja uslova za bezbjedno obavljanje poslova, stručno lice je savjetovalo poslodavca kod opremanja i uređivanja radnog mjesta uzimajući u obzir uslove radne sredine (čl.40 stav 1 tačka 2);

► Stručno lice je predložilo mjere za poboljšanje uslova rada na radnim mjestima gdje je rizik povećan (čl. 40 stav 1 tačka 6);

► U okviru obavljanja drugih poslova u Društvu, a koji su indirektno povezani sa zaštitom na radu organizovana je dezinfekcija, dezinfekcija i deritizacija na objektima Društva pod sanitarnim nadzorom, kao i ostalim objektima Društva na kojima se ukazala potreba za istim;

► Stručno lice je, u cilju usavršavanja znanja iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, učestvovalo na edukativnoj radionici, koja je bila organizovana od strane Udruženja zaštite na radu Crne Gore, sa temom „Edukativna radionica – planiranje, organizovanje i sprovođenje ZIZNAR kod poslodavaca u praksi“. Kako se naše Društvo trudi da sprovodi zakonom propisane obaveze zaštite na radu, to su i saznanja dobijena tokom učešća na istim od velikog značaja za njihovu primjenu u našim uslovima rada (čl. 39 stav 3).

Shodno Zakonu o zaštiti i zdravlja na radu (“Sl. List CG” br. 34/14 od 08.08.2014. godine) u toku 2015. godine redovno su se obavljali poslovi zaštite i zdravlja na radu gdje je poseban akcenat dat na preduzimanje mjera vezanih za izradu akta o procjeni rizika za sva radna mjesta u Društvu. Nakon obavljenih svih pripremnih radnji počevši od početka 2014. godine, koji se ogledaju u pregledu i ispitivanju sredstava za rad, radne sredine, otklanjanja nedostataka, krajem oktobra 2015. godine uspostavljena je saradnja sa vršiocem navedenih usluga Centrom za ekotoksikološka istraživanja Podgorica. Procjena vrijednosti donošenja akta o procjeni rizika, kao i obavljene pripremnje radnje koje su bile preduslov za pokretanje postupka donošenja istog iznosi oko 31.000,00 eura.

Donošenjem navedenog akta vrši se neposredni uvid u obavljanja poslova zaposlenih na terenu i anketiranju istih, a u cilju evidentiranja svih opasnosti i štetnosti na koje zaposleni nailaze tokom obavljanja poslova, a sve radi adekvatne procjene nivoa rizika radnih mjesta, sa predlogom mjera za njihovo otklanjanje. Prikupljanje podataka u toku 2015. godine izvršeno za sva radna mjesta na kojima su zaposleni raspoređeni. Nakon prikupljanja svih podataka, donošenje akta o procjeni rizika očekuje se početkom 2016. godine.

2.4. Procesno – pravne radnje

- Postupak prinudne naplate (izvršenja)

Kao što je poznato, u ranijem periodu postupak prinudne naplate potraživanja tj. izvršni postupak se sprovodio preko Osnovnog i Pirvrednog suda u Podgorici, koji postupci su bili spori i neefikasni. Donošenjem novog propisa iz ove oblasti – Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, kao i Zakona o javnim izvršiteljima, stvorena je mogućnost poboljšanja ovog postupka, jer je ustanovljen poseban organ – javni izvršitelj koji obavlja izvršiteljsku djelatnost kao javnu službu. Društvo je u toku 2015. godine prosljedilo 1.902 prijedloga za izvršenje Javnom izvršitelju.

Stvarna naplata po osnovu prosljeđenih prijedloga iznosi 387.472,98 €, a očekivana naplata od sklopljenih ugovora i datih blokada je 786.160,05 €.

Važno je napomenuti činjenicu da je najveći efekat povećanja naplate ovo odjeljenje postiglo prije samog procesa sprovođenja izvršenja, dobrovoljnim uplatama vrijednosti duga i sklopljenim ugovorima na osnovu opomena pred utuženje.

- Postupak stečajnih prijava potraživanja

U toku 2015.godine, nakon objavljivanja oglasa o pokretanju stečaja nad određenim privrednim subjektima, ovo Društvo je podnijelo 15 prijava potraživanja. Vezano za ovo pitanje važno je naglasiti da je naplata ovih potraživanja sporna, s obzirom da se skoro za 2/3 privrednih društava nad kojima se otvara stečaj, isti zaključuje, jer ta društva nemaju imovinu. Preostala 1/3 privrednih društava sprovodi plan reorganizacije ili prodaju imovine, u kom postupku su potraživanja ovog Društva uglavnom svrstana u klasu neobezbijeđenih potraživanja, pa je njihova naplata ili spora ili neizvjesna.

- Postupak krivičnih prijava

U toku 2015. godine podnijeto je 26 krivičnih prijava i 5 dopuna krivičnih prijava protiv lica koja su se samovoljno priključivala na vodovodnu mrežu, čija djela su kvalifikovana kao krivična djela krađe, samovlašća, oštećenja javne stvari i ugrožavanje zdravlja neispitanim priključcima. U postupku po ovim prijavama ostvarena je saradnja sa Upravom policije, Državnim tužilaštvom i Osnovnim sudom u Podgorici, u cilju dopunjavanja činjenica, sprovođenja, gonjenja i kažnjavanja.

- **Parnični postupci vodjeni pred nadležnim sudovima**

U toku 2015. godine završena su 24 sudska spora. Vodjeno je 156 sudskih rasprava, od čega je 142 pred Osnovnim sudovima, a 14 pred Privrednim sudom. Pravni osnov u većini sporova predstavljao je dug za vodu korisnika usluga javnog vodosnabdijevanja.

- **Postupci po prigovorima**

Na osnovu zahtjeva potrošača za subvencioniranje računa za utrošenu vodu i izvršene usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, a shodno Odluci Odbora direktora DOO „Vodovod i kanalizacija“, br. 5174 od 04.03.2014.godine Podgorica, u 2015. godini izdato je 861 rješenje o subvenciji za potrošača koji ispunjavaju uslove iz gore navedene Odluke.

U cilju podizanja nivoa usluga i zadovoljenje svih potrošača, novoformirano Odjeljenje za reklamacije je razmatralo sve prispjele prigovore od strane korisnika naših usluga i u zakonski utvrđenom roku dostavilo odgovore na iste. Ukupan broj prigovora za 2015. godinu je iznosio 4.249, što je oko 0,6 % od ukupno izdatih računa.

2.5. Saradnja sa organima, javnim službama i drugim institucijama

U cilju efikasnog izvršavanja programskih i razvojnih zadataka ovog Društva, neophodno je strateški poboljšati saradnju sa svim organima lokalne samouprave i drugim nadležnim organima, kao što su:

- Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj (organ nadzora ovog Društva),
- Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o. (realizacija Programa uređenja prostora, kojim je kao jedan od ključnih nosilaca poslova određena Agencija, a naročito u dijelu izgradnje hidrotehničkih objekata),
- Uprava policije (asistencija službenika policije prilikom naplate i sprovođenja mjera prema korisnicima – dužnicima u cilju ispunjenja njihovih obaveza, kao i postupanje po krivičnim prijavama),
- Komunalna policija (pružanje usluga po zahtjevima Društva za određene intervencije prema korisnicima),
- Institut za javno zdravlje (praćenje i sprovođenje svih propisanih mjera o higijenskoj ispravnosti vode za piće),
- Elektroprivreda CG, Pošta CG i Telekom CG (utvrđivanje tarife i duga za električnu energiju za seoske vodovode, efikasnija dostava računa korisnicima, saradnja kroz planirane aktivnosti daljinskog očitavanja vodomjera),
- Zavod za metrologiju (koordinacija rada po pitanju pripreme i baždarenja vodomjera),
- Javni izvršitelji (uz prethodno obezbjeđenje potpunijih i tačnijih podataka o dužniku i dugu, nastaviti saradnju sa ovim organom u cilju povećanja naplate potraživanja).

2.6. Saradnja sa međunarodnim organizacijama, finansijskim institucijama i Vladama stranih država

U toku 2015. godine DOO „Vodovod i kanalizacija“ su uspostavili saradnju sa više finansijskih institucija, a sve u cilju finansiranja kapitalnih projekata čija je realizacija u nadležnosti ovog Društva. Za realizaciju jednog od najvažnijih projekata ne samo za Glavni grad, već i za cijelu Crnu Goru, izgradnju novog PPOV-a, vođeni su intenzivni razgovori sa KFW (Njemačkom razvojnom bankom), zatim je uspostavljena saradnja sa IRF (kreditna sredstva za rekonstrukciju CS „Mareza 1“). Takođe, Glavni grad i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica su i u 2015. godini nastavili saradnju sa EIB-om (finansiran završetak radova u GO Tuzi).

U nastavku teksta navedena su tri projekta.

2.6.1. Projekat rekonstrukcije i izgradnje vodovodnog sistema za GO Golubovci i GO Tuzi

DOO „Vodovod i kanalizacija“ je u ime Glavnog grada, je završilo aktivnosti na području GO Golubovci i GO Tuzi, koje su se odnosile na izgradnju nove i rekonstrukciju postojeće vodovodne mreže.

Projekat rekonstrukcije i izgradnje sistema za vodosnabdijevanje GO Golubovci je završen. Radovi su se odnosili na izgradnju oko 62 km vodovodne mreže u naseljima Botun, Ljaljkovići, Mitrovići, Cijevna, Balijače, Mahala, Berislavci, Golubovci, Beglaci, Goričani, Gostilj, Gošići, Mataguži, Šušunja i Vukovci, kao i izgradnju centralnog rezervoara Orlovina, zapremine $V=2.000 \text{ m}^3$, na Vukovačkom brdu. Realizacijom ovog Projekta omogućava se priključenje na vodovodnu mrežu za oko 4.000 domaćinstava.

U toku 2015. godine završeni su i radovi na poboljšanju vodosnabdijevanja GO Tuzi, koji su se odnosili na rekonstrukciju oko 20 km vodovodne mreže u samom centru Tuzi i južnim djelovima GO Tuzi.

Ukupna vrijednost radova u pomenutim gradskim opštinama iznosila je oko 5 miliona eura i finansirala se iz sredstava Budžeta Glavnog grada (kredita EIB) i DOO „ViK“.

Takođe, u okviru aktivnosti na rekonstrukciji i izgradnji vodovodne mreže u GO Tuzi, u prethodnom periodu završena je izgradnja oko 7 km primarnog vodovoda za seosko naselje Kuće Rakića (omogućeno priključenje na mrežu za oko 120 domaćinstava) i oko 10 km sekundarne mreže u Sukuruću (omogućeno je priključenje dodatnih 100 domaćinstava na vodovodnu mrežu).

Ovim je kompletirana sekundarna mreža, kao i vodovodni sistem na području Južne Malesije. Navedeni radovi su finansirani iz kreditnih sredstava IRF, a njihova vrijednost je iznosila oko 500.000,00 €.

Realizacijom ovog projekata finalizovaće se višegodišnji naponi Glavnog grada, da priključi vodovodni sistema GO Golubovci i GO Tuzi u jedinstven sistem Glavnog grada Podgorice i mogućnost priključenja stanovnika ovih područja na sistem organizovanog vodosnabdijevanja.

2.6.2. Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda Glavnog grada Podgorice

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom predstavlja primarni projekat sa aspekta održivog razvoja Glavnog grada Podgorice. Na osnovu Studije izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvodjenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada koja je završena u aprilu 2011. godine, pristupilo se izradi Idejnog rješenja novog PPOV. Napravljen je projektni zadatak, na osnovu kojeg je formirana stručna ekipa koja je obišla više postrojenja vodećih evropskih i svjetskih kompanija za tretman otpadnih voda. Cilj ovih posjeta bio je detaljno upoznavanje sa novim tehnološkim procesima i njihovom mogućom primjenom u našim uslovima, vodeći prvenstveno računa o specifikaciji tj. limitiranosti prostora za skladištenje mulja kao potencijalnog problema.

U julu 2012. godine završena je izrada Dokumenta od strane Radnog tima, koji su sačinjavali eksperti iz više oblasti vezanih za prečišćavanje otpadnih voda, a odnosi se na tehnološki proces na novom postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda. Navedeni Dokument sa preporukama elemenata za izbor optimalnog tehničko - tehnološkog procesa na PPOV-a, postrojenju tretmana kanalizacionog mulja i postrojenju za zbrinjavanje obrađenog mulja usvojen je od strane Upravnog odbora JP „Vodovod i kanalizacija“ i prezentovan je odbornicima u Skupštini Glavnog grada. Dokument je usvojen i od strane Skupštine i isti je bio osnova za izradu tenderske dokumentacije. Tender za projektovanje, izgradnju i finansiranje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV), postrojenja za preradu mulja (PPM), postrojenja za spaljivanje mulja (PSM) i kanalizacione mreže za Podgoricu, koji je bio raspisan krajem 2013. godine, poništen je u cjelosti jer nije bilo nijedne ispravne ponude, odnosno ponude koja je u skladu sa traženim uslovima datim u tenderskoj dokumentaciji.

Sagledavajući važnost i veličinu ovog projekta, a sa ciljem što brže realizacije, procjenjujemo da je u prethodnom periodu najveća prepreka bila obezbjeđenje finansijskih sredstava. Iz tog razloga u toku su intenzivni razgovori sa predstavnicima Njemačke razvojne banke (KFW) i resornih ministarstava u Vladi Crne Gore (Ministarstvo finansija i Ministarstvo održivog razvoja i turizma).

Projekat je podijeljen u dvije faze i obuhvataće izgradnju novog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, glavnog kolektora i odvodnih kanala primarne kanalizacione mreže.

I faza- Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora

I faza Projekta koja je ujedno i osnovna, predstavlja izgradnju Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora sa mostovskim prelazom uz dva manja kolektora sa lijeve strane rijeke Morače. Ukupna dužina kanalizacione mreže primarnih kolektora obuhvaćena ovom fazom projekta iznosi oko 7,3km.

Procijenjena vrijednost I faze iznosi 37,5 miliona eura, bez PDV-a.

II faza - Izgradnja primarnih kolektora fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorica

Projekat obuhvata izgradnju primarne kanalizacione mreže u jugozapadnom dijelu Glavnog grada tj., u djelovima grada koji nisu pokriveni ovom vrstom instalacija (Tološi, Gornja Gorica, Donja Gorica, Sadine, djelovi Zabjela, Dahna, Dajbabe i Zelenika).

Ovim fazom projekta kompletiraće se sistem fekalne kanalizacije na cijelom gradskom području i njegova implementacija bi trebala da ide paralelno sa izgradnjom Novog PPOV.

Nacionalna komisija ocijenila je ovaj projekat kao jedan od prioritarnih i kao takav je kandidovan za finansiranje kroz IPA program. Vrijednost II faze projekta je procijenjena na 14 miliona eura sa PDV-om.

2.6.3. Projekat rekonstrukcije crpne stanice Mareza 1

U oktobru 2015. godine Društvo je otpočelo s aktivnostima na realizaciji projekta rekonstrukcije Crpna stanica „Mareza 1”, koja je izgrađena 1950. godine, kao prvi objekat u sistemu korišćenja voda za potrebe vodosnabdijevanja Podgorice i Danilovgrada. Usled njene dugogodišnje eksploatacije, dolazilo je do čestih mehaničkih kvarova, a održavanje dotrajalih pumpnih agregata, elektro i mašinske opreme iziskivalo velike troškove.

Projektom je obuhvaćena izgradnja novog objekta CS “Mareza 1”- izgradnja armirano betonske konstrukcije sa usisnim bazenom za pumpe i zamjena kompletne hidromašinske i elektro opreme. Ukupna vrijednost projekta je procijenjena na oko 1,1 milion eura i u cjelosti će biti finansiran iz sredstava Društva koja su obezbijeđena kroz kreditni aranžman sa IRF i redovnog poslovanja.

Rekonstrukcijom CS „Mareza 1” obezbijediće se efikasnija proizvodnja i distribucija vode za stanovnike Podgorice i Danilovgrada, poboljšati usluga vodosnabdijevanja, obezbijediti sigurnost i automatska kontrola procesa rada.

Radovi na rekonstrukciji CS“Mareza 1“

2.7. Organizacija i kadrovska struktura

Na sjednici Skupštine Glavnog grada koja se održala 7.11.2014. godine, data je saglasnost na Odluku o izmjeni i dopuni Statuta „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica. Odluku br. 15289 od 22.07.2014. godine, koja se odnosi na izmjene i dopune Statuta, usvojio je Odbor direktora Društva. Istom je utvrđeno da Društvo ima tri osnovna oblika organizovanje – sektora i to :

1. Sektor za tehničko-operativne poslove,
2. Sektor za ekonomske poslove i
3. Sektor za pravne i opšte poslove.

Saglasno prednjem, krajem 2014.godine otpočelo se sa aktivnostima izrade novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je donešen 11.03.2015. godine.

Kako smo u prethodnom izvještaju napomenuli, polazna osnova za izradu novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, su bili pozitivni efekti realizacije Projekta za unapređenje odnosa sa kupcima. Projekat se sastojao iz većeg broja segmenata, na kojem je bila angažovana dodatna radna snaga, koja je nastavila da radi iste poslove, u novoformiranim odjeljenjima, nakon izrade novog Pravilnika.

Rad ovih odjeljenja je podigao poslovanje Društva na veći nivo, povećanjem naplate, fakture i kvalitetnijim i boljim odnosom sa potrošačima.

Otvorena su područna odjeljenja u GO Golubovci i GO Tuzi, čime je potrošačima sa tih područja omogućeno efikasnije pružanje usluga i kvalitetnija komunikacija sa Društvom.

Sve ove promjene su dovele do boljeg poslovanja, povećanja efikasnosti rada cjelokupnog sistema, a samim tim i zadovoljenja potreba naših potrošača.

U ovom trenutku Društvo raspolaže sa radnom snagom koja zadovoljava potrebe nesmetanog obavljanja radnih obaveza, što podrazumijeva kvalitetno održavanje cjelokupnog sistema i pružanje usluga svim korisnicima.

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2015. godine iznosi 522, od toga 468 na neodređeno, 47 na određeno vrijeme i 7 pripravnika.

2.8 Tehnička opremljenost

a) Poslovni prostor

Društvo raspolaže Upravnom zgradom na Zabjelu, bruto korisne površine od 2.660 m². Da bi sistem funkcionisao kao cjelina, u krugu Upravne zgrade, izgrađeni su i pomoćni objekti administrativno-operativnog sadržaja, površine od oko 2.900 m² i to: baždarnica, laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode za piće, elektro-mašinsko održavanje, radionica za održavanje vozila, magacinski prostor i objekat operativnog sadržaja. U toku 2015. godine su završene aktivnosti na proširenju postojećeg pomoćnog objekta administrativno-operativnog sadržaja za oko 200 m².

Takođe, Društvo je u 2016. godini planiralo izgradnju administrativnog objekta u Golubovcima, za radnike ovog područnog odjeljenja, za koju je pripremila kompletnu tehničku dokumentaciju.

U okviru Upravne zgrade formiraće se centar za daljinsko upravljanje vodovodnim sistemom – dispečerski centar, pomoću koga će se vršiti optimizacija potrošnje i kontrola vodovodnog sistema.

b) Crpne stanice

A. Vodovodni sistem »Podgorica«

- PS »Mareza 1« - četiri pumpe ukupnog kapaciteta 470 l/s (210 l/s, 75 l/s, 75 l/s, 110 l/s)
- PS »Mareza 2« - četiri pumpe radnog kapaciteta 960 l/s (3x320 l/s +1 rezervna pumpa od 320 l/s), a instalisanog 1600 l/s (4 x 400 l/s)
- PS »Zagorič« - četiri bunara radnog kapaciteta 420 l/s (145 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s), a instalisanog 545 l/s (125 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s, 145 l/s)
- PS »Čemovsko polje« - pet bunara kapaciteta 410 l/s (70 l/s, 50 l/s, 70 l/s, 110 l/s, 110 l/s)
- PS »Dinoša« - jedan bunar kapaciteta 60 – 70 l/s.

Vodovodni sistem Podgorice raspolaže sa rezervoarima, ukupnog kapaciteta 6.200 m³, i to:

- Rezervoar "Ljubović", kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar "Gorica", kapaciteta 1.200 m³.
- Rezervoar Orlovina, kapaciteta 2000 m³.

Vodovodna mreža

Procjenjuje se da na teritoriji Glavnog grada Podgorica ima oko 700 km primarne i oko 300 km sekundarne mreže, dok se dužina tercijarne mreže procjenjuje na 370 km.

Ukupna dužina snimljene vodovodne mreže za područje Glavnog grada Podgorica iznosi 593.717 m.

Radovima koji su se realizovali u 2014. godini tj. izgradnjom objekata hidrotehničke infrastrukture na području Gradske opštine Golubovci i Gradske opštine Tuzi, omogućeno je formiranje jedinstvenog sistema Podgorice, Gradske opštine Golubovci i Gradske opštine Tuzi.

B. Vodovodni sistem »Tuzi«

- PS »Tuzi« - jedan bunar, kapaciteta 12 l/s
- PS »Milješ« - tri bunara, kapaciteta 78 l/s (43 l/s, 20 l/s, 15 l/s)
- PS »Vuksanlekići« - dva bunara, kapaciteta 130 l/s (45 l/s, 85 l/s).

Ovaj sistem raspolaže sa sledećim rezervoarima:

- Rezervoar „Vuksanlekići“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Milješ“, kapaciteta 200 m³
- Rezervoar „Lekovića gora“, kapaciteta 800 m³

C. Vodovodni sistem »Dinoša« - jedan bunar, kapaciteta 28 l/s

Ovaj sistem raspolaže sa rezervoarom, kapaciteta 400 m³.

Shodno Pravilniku o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama ("Sl. list Crne Gore" br. 66/09 od 02.10.2009. godine), za sva vodoizvorišta koja služe za vodosnabdijevanje vodom za piće Glavnog grada Podgorice i gradskih opština Tuzi i Golubovci, urađeni su Glavni projekti za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama.

c) Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, kapaciteta od oko 55.000 ES.

d) Vozila i mehanizacija

Tabela br.1: Vozila i mehanizacija sa kojim Društvo raspolaže:

R.br.	Vrsta vozila	Ukupan broj vozila	O d t o g a	
			Ispravno	Za rashod
1.	Specijalna vozila	7	7	
2.	Teretna vozila	12	12	
3.	Putnička vozila	38	36	2
4.	Građevinska mašina	4	4	

3. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA

3.1. Sistem vodosnabdijevanja

Snabdijevanje vodom predstavlja primarnu potrebu građana. Trenutno je na sistem organizovanog vodosnabdijevanja priključeno 85% populacije Glavnog Grada. Najveći dio populacije koji nema sistem organizovanog vodosnabdijevanja nalazi se na seoskom području.

3.1.1. Opis postojećeg stanja vodovodnog sistema

Osnovna djelatnost Društva je uredno i kvalitetno snabdijevanje potrošača pitkom vodom.

Radovima koji su se realizovali u 2014. godini tj. izgradnjom objekata hidrotehničke infrastrukture na području Gradske opštine Golubovci i Gradske opštine Tuzi, omogućeno je formiranje jedinstvenog sistema Podgorice, Gradske opštine Golubovci i Gradske opštine Tuzi.

Vodovodni sistem naselja Dinoša je trenutno izdvojen, ali kako je u 2013. godini završena izgradnja još jednog bunara i cjevovoda, dijelom je povezan u vodovodni sistem Podgorice.

U nastavku teksta naveden je pregled ovog vodovodnog sistema po cjelinama:

- Vodovodni sistem Podgorice i Gradske opštine Golubovci
- Vodovodni sistem Gradske opštine Tuzi
- Vodovodni sistem Dinoša.

Osnovni elementi koji sačinjavaju ovaj vodovodni sistem jesu vodoizvorišta, distribuciona mreža i rezervoarski prostor unutar sistema.

a) Vodovodni sistem Podgorica

Ovaj sistem snabdijeva vodom: potrošače Glavnog grada (sa prigradskim naseljima), gradsku opštinu Golubovci i dio opštine Danilovgrad.

Vodoizvorišta

Sastavni dio vodovodnog sistema „Podgorica“ su tri izvorišta: „Mareza“, „Zagorič“, „Ćemovsko polje“ i bunar „Dinoša B2“. Instalirani maksimalni zahvatni kapaciteti ovih izvorišta su:

• PS „Mareza I“ (rekonstrukcija u toku)	470 l/s
• PS „Mareza II“	1600 l/s
• PS „Zagorič“	545 l/s
• PS „Ćemovsko polje“	410 l/s
• PS „Dinoša B2“	70 l/s

Maksimalna količina vode koja je sa svih vodoizvorišta isporučena korisnicima naših usluga, pri normalnom režimu funkcionisanja vodovodnog sistema, iznosila je 2.150 l/s. Za period od januara do decembra 2015. godine prosečna dnevna potrošnja je iznosila 1.138 l/s, odnosno 98.341,90 m³ dnevno. Količina isporučene vode tokom godine zavisi od potreba korisnika naših usluga.

► **Mareza** je najstarije izvorište. Ukupna površina zone neposredne zaštite zahvata prostor od 593.263 m². Ostali dio prostora pripada užoj zoni zaštite, ukupne površine 103.570 m². Njegova eksploatacija je počela prije 62 godine. U sastavu ovog vodoizvorišta su objekti: kaptažni rov, kaptaža Velje oko, kaptaža Pod vrbom, kaptaža Oko, Crpna stanica „Mareza 1“ i „Mareza 2“ i poslovni objekat.

Kaptaža „Velje oko“ je građevina formirana od montažnih elemenata dvanaestougaoanog oblika, prečnika 12 m. Dno je slobodno i zapremina objekta je oko 798 m³. Objekat je sagradjen 1982. godine i predstavlja sabirnu građevinu, odakle se sirova voda preko dva čelična cjevovoda Ø 800 mm doprema do objekata CS „Mareza 1“ i CS „Mareza 2“.

Kaptaža „Pod vrbom“ je zagatna građevina poligonalnog oblika, promjenjive širine od 4–8 m i dužine 26,5 m, dubine cca 2,4 m iz čega proizilazi da je zapremina oko 662 m³. Objekat je sagradjen 1994. godine i između ovog objekta i kaptaže „Pod vrbom“ izgradjen je čelični cjevovod Ø 600 mm, dužine 50 m.

Kaptaža „Oko“ je površine 135 m² koju zahvata kaptažna građevina sa prelivom i zatvaračnicom. Zapremina je cca 388 m³. Od kaptaže „Oko“ do kaptaže „Velje oko“ je izveden čelični cjevovod Ø 900 mm, dužine 225 m.

Višak vode se odvodi iz preliva, prelivnim kanalom otvora 1,50 x 1,50 m, dužine 239 m, izgradjenim od betonskih montažnih elemenata. Objekat je sagradjen 1995. godine.

Objekat kaptaznog rova je dimenzija presjeka 1,00 x 1,80 m, ukupne dužine 177 m. Ukupna zapremina je cca 320 m³ i objekat je izgradjen 1950. godine. Povezan je sa sabirnim bazenom objekta CS „Mareza 1“ betonskim cjevovodom Ø 600 mm. Objekat CS „Mareza 1“ je prizemni objekat korisne površine 170 m² i visine od 4,20 – 5,00 m.

Sadržaj objekta sačinjavaju prostor za pumpe, prostorija za automatsko hlorisanje i trafostanica. Objekat je sagradjen 1950. godine. Objekat je opremljen sa četiri pumpe, ukupnog kapaciteta 470 lit/s (210 l/s, 75 l/s, 75 l/s, 110 l/s). Godine 2009. unutar objekta instalisan je novi sistem automatskog hlorisanja sa mjeračima protoka za tri potisna cjevovoda, tako da postoji mogućnost kontinuiranog praćenja svih parametara. **Aktuelni problemi koji su uočeni u toku eksploatacije jesu mala zapremina usisnog bazena, kao i dotrajalost elektro mašinske opreme, odnosno elektro ormara i pumpnih agregata. Upravo iz ovog razloga, u oktobru 2015. godine se otpočelo sa rekonstrukcijom CS „Mareza 1“, koja će obuhvatati izgradnju građevinskog objekta CS, ugradnju hidromašinske opreme, demontažu postojeće opreme u CS postrojenju TS 10/0,4 Kv 2x630 kVA i montažu nove opreme. Ove aktivnosti će dovesti do unifikacije pumpnih agregata, što će omogućiti lakše i efikasnije održavanje ovog sistema, a završetak radova se očekuje u prvoj polovini 2016. godine.**

PS „Mareza 2“ konstruktivno je riješen u tri nivoa i to: prizemlje površine 406 m² u okviru koga su kontrolna soba, mašinska hala, hlorinatorska stanica i trafostanica. Gornji podrum je korisne površine 189 m², u okviru koga je komora sa zatvaračima, radionica i aku baterija. Donji podrum ili sabirni bazen sastoji se iz dva rezervoara ukupne površine 54,51 m². Dubina rezervoara kreće se od 4,44 – 3,24 m, a ukupna zapremina je oko 196 m³. Objekat je gradjen fazno i kompletiran je 1995. godine, od kada je u aktivnoj eksploataciji. Realizacijom Projekta rekonstrukcije PS „Mareza 2“ ugrađena su 4 (četiri) nova pumpna agregata sa kompletnom mjernom opremom, povećani su radni i instalisani kapaciteti, sada radni kapacitet iznosi 960 l/s (3x320 l/s), a instalisani 1.600 l/s (4x400 l/s). Zamjena pumpnih agregata i elektromotora riješila je i problem povećanog stepena vibracije, koji su onemogućavali angažovanja pumpnih agregata u punom kapacitetu. Projekat je završen u martu 2012. godine i finansiran je iz sredstava donacije Vlade Japana.

Poslovni objekat je izgradjen 1953. godine, rekonstrukcija i manja nadogradnja izvršena je 1978. godine, a detaljna rekonstrukcija objekata izgradjena je 2008. godine. Objekat je prizemni sa podrumom ukupne korisne površine oko 260 m².

U okviru ove vodoizvorišne zone redovno se vrše aktivnosti na ispiranju i dezinfekciji svih kaptaza. Sa ciljem obezbjeđivanja uslova očuvanja kvaliteta sirove vode vodoizvorišta "Mareza", posmatrano sa ekološkog aspekta, kao i obezbjeđenje ispravnosti fizičko-hemijskih i mikrobioloških karakteristika vode.

Naime zbog specifičnosti položaja izvorišta, čiji je horizont dužine preko 1.000 m, i vrela na istom koja stalno daju vodu, u razradi je predlog načina i metodologije dezinfekcije kaptaza.

Na samom vodoizvorištu voda je usporena mostom i ustavom ispod mosta gdje se skreće dio vode u urađeni betonski kanal preko Tološkog polja i Lješkopoljskog polja do rijeke Morače. Preostali dio voda ide koritom rijeke Trešenice, dajući vode rijeci Matici odnosno Sitnici na jugu.

Iz svake kaptaže prelivni kanali ulivaju se direktno u jezero (naprijed navedeni usporeni dio vode) pa dezinfekcija zahtijeva veliki oprez. U prethodnom periodu očišćen je kanal za odvod viška vode između kaptaža „Oko“ i „Velje oko“, takođe posječena je trska na jezeru površine cca 15.000 m² od ukupne površine koja iznosi cca 32.000 m². Zavisno od potreba i u narednom periodu će se na ovom dijelu jezera izvoditi aktivnosti kako ne bi došlo do ugrožavanja biljnog i životinjskog svijeta u vodi u slučaju nadolaska velikih voda (pojava evidentna od davnina). Takođe, nastaviće se i sa aktivnostima koje se odnose na:

- čišćenje kanala prelivnih voda koje nastaju na prostoru svih izvorišta,
- provjeriti kvalitet šljunka i izvršiti njegovu zamjenu,
- rasčišćavanje jezera od trske i ostalog vodenog rastinja sa korijenjem,
- vađenje, transport i deponovanje mulja i šiblja na površini jezera gdje je izvršeno i sječenje trske,
- čišćenje obodnih ivica jezera od drveća i biljnog rastinja,
- uklanjanje rastinja i taloga oko brana odnosno ispusta,
- provjera brana, opravka, razrađivanje i podmazivanje
- nakon kompletnog čišćenja mulja sa dna jezera i kanala izvršiće se zasipanje ispranim i granuliranim pijeskom i šljunkom.

Čišćenje kanala i jezera su permanentne aktivnosti kojima obezbjeđuje normalno oticanje vode i time sprječava eventualno miješanje jezerske vode sa vodom u kaptažama i zamućenju istih. Pored aktivnosti na čišćenju jezera i odvodnih kanala u 2016. godini, nastaviće se i na uređenju prostora oko kaptaža. U prethodnom periodu se radilo na uklanjanju zemljanog i glinenog materijala, kao i postojećeg šljunčanog zasipa između kaptaža i sanacija dijela drenažnog kanala. Takođe, očišćen je najnepristupačniji brdski obodni dio naprijed navedenog prostora, kao i prostor oko izvora Ljeskovac, koji je ujedno i najvisočija tačka ovog vodoizvorišnog horizonta. Kompletan očišćeni prostor će se nasuti novim ispranim šljunkom u tačno definisanim slojevima.

► **Vodoizvorište „Zagorič“** koristi vodu iz bušenih bunara, a njegova eksploatacija je počela prije 42 godine. Na kompleksu vodoizvorišta, koji je ogradjen, postoji objekat za smještaj mašinske, elektro i hlorne opreme, korisne površine oko 101 m². Objekat je sagrađen 1978. godine u okviru koga se nalazi bunar B2, presjeka Ø 500 mm i dubine 70 m koji je sagrađen 1969. godine. Bunar B1 izgrađen je 1971. godine i presjeka je Ø 600 mm, dubine 50 m i nalazi se u objektu šestougaoonog oblika, površine 21 m².

Treći bunar izgrađen je 1975. godine i presjeka je Ø 600 mm, dubine 50 m. Bunar B4 izveden je 2008. godine, presjeka je Ø 800 mm, dubine 75 m.

Kapacitet ovog vodoizvorišta je 545 l/s. Bunari B1 i B2 su opremljeni pumpnim agregatima starije proizvodnje (sa dugim vratilom), kapaciteta po 125 l/s. Bunari B3 i B4 posjeduju potopne pumpne agregate novije proizvodnje, kapaciteta 60 l/s i 90 l/s.

U proteklom periodu na ovom vodoizvorištu izvršene su značajne investicione aktivnosti, od proširivanja zaštitne zone, povećanje kapaciteta bušenjem bunara B4, rekonstrukcijom elektro opreme i povećanjem snage transformatorske stanice, rekonstrukcijom hlorne opreme i ugradnjom mjerne opreme.

U 2014. godini završeni su radovi na bušenju i opremanju bunara B5. Kapacitet bunara B5 je 145 l/s i to je bunar sa najvećim kapacitetom na području Glavnog grada. Novoizgrađeni bunar je stavljen u funkciju i zamijenio je najstariji bunar B1.

► **Vodoizvorište „Ćemovsko polje“** raspolaže sa 5 bunara, kapaciteta 410 l/s (70 l/s, 50 l/s, 70 l/s, 110 l/s, 110 l/s). Na ovom vodoizvorištu izgrađeno je 10 pijezometarskih bušotina profila 2" i dubine 60 m.

Komandna zgrada je prizemni objekat, korisne površine 80 m² u okviru koga su prostorije za hlorisanje, komandna sala, sala sa elektro ormarima i trafostanice. Objekat je izgrađen 1999. godine. U periodu od 1999. do 2005. godine, sukcesivno su puštani bunari u rad. U prethodnom periodu instalirana je oprema za automatsko hlorisanje potisnute vode, sa dopunskom mjernom opremom.

U narednom periodu, što se tiče svih vodoizvorišta, potrebno je izvršiti pošumljavanje prostora koji je ograđen i zamijeniti borove koji imaju slab korijen sa kvalitetnim zimzelenim vrstama. Takođe je potrebno nabaviti sistem za navodnjavanje zelenila u ljetnjem periodu.

Posebno treba zabraniti bilo koji vid izgradnje privremenih ili stalnih objekata u zonama izvorišta.

Iz vodovodnog sistema Podgorica, u izvještajnom periodu (januar-decembar 2015.godina) je potisnuto 34.077.572m³ vode, i to sa: PS „Mareza“ 21.840.795 m³, PS „Zagorič“ 5.976.969m³, PS „Ćemovsko polje“ 4.366.116m³. Takođe je sa PS „Dinoša B2“ za potrebe Glavnog grada potisnuto 1.893.692m³. Ukupno je fakturisano 17.820.819m³.

Vodosnabdijevanje GO Golubovci

Generalnim rješenjem vodosnabdijevanja naselja na području Zete predviđeno je vodosnabdijevanje ovog područja iz dva pravca i to:

- iz pravca Glavnog grada, cjevovodom DN 450 mm
- iz pravca Vuksanlekića, cjevovodom DN 350 mm.

Pored glavnih pravaca za vodosnabdijevanje Zete planirano je povezivanje cijelog sistema sa izgradnjom dva rezervoara i to:

- rezervoar Vranjska Gora, zapremine $V=800 \text{ m}^3$
- rezervoar Orlovina, zapremine $V=2000 \text{ m}^3$.

U prethodnom periodu su realizovani sledeći radovi:

- Iz pravca Glavnog Grada u ranijem periodu izveden je primarni cjevovod do Golubovaca i planirana sekundarna mreža usputnih potrošača (Mojanovići i Balijače, Bijelo Polje-Plavnica, Golubovci-Vukovački most, Selo Srpska, Mahala, Botun, Ljajkovići, Mitrovići, Balabani, Trešnjica, i dr.)
- Iz pravca Vuksanlekića:
 1. Bunar u Vuksanlekićima koji služi za vodosnabdijevanje Zete
 2. Primarni cjevovod od vodoizvorišta Vuksanlekići do ogranka za Lekovića Goru, DN 300 mm
 3. Primarni cjevovod DN 350 od ogranka za Lekovića Goru do Mataguža
 4. Primarni cjevovod DN 350 od Mataguža do Golubovaca
 5. Rezervoar za Lekovića Goru zapremine $V=800\text{m}^3$, kao i pristupni put do rezervoara
 6. Opremanje bunara za Zetu na vodoizvorištu Vuksanlekići

U 2014. godini završeni su svi radovi na rekonstrukciji i izgradnji sistema za vodosnabdijevanje u GO Golubovci, a odnosili su se na:

- Izradu vodovoda za naselje Donje Zete - dionica kroz Beglake i Goričane,
- Vodosnabdijevanje Donje Zete - dionica Vukovački most – rezervoar Orlovina,
- Izvođenje radova na rezervoaru Orlovina sa pristupnim saobraćajnicama,
- Izvođenje radova na vodosnabdijevanju Gornje Zete – Mitrovići, Ljajkovići, Botun i Cijevna,
- izradu vodovoda za naselje Donja Zeta – dionica kroz Vukovce,
- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Gošići,
- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Gostilj,

- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Mataguži I i II dio,
- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Balijače,
- Izvođenje radova na izgradnji vodovodne mreže u naseljima Mahala, Šušunja i Golubovci.

Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je oko 3,5 miliona eura, a sredstva za njihovo finansiranje su bila obezbijeđena iz Budžeta Glavnog grada, dok je obavezu za plaćanje poreza na dodatu vrijednost po prispjelim situacijama plaćao „ViK“ d.o.o. Podgorica.

Realizacijom ovog Projekta omogućilo se priključenje stanovnika područja GO Golubovci na sistem organizovanog vodosnabdijevanja Glavnog grada Podgorice.

U toku je priključenje potrošača u GO Golubovci i trenutno je na vodovodni sistem priključeno oko 2.000 potrošača.

Vodovodna mreža

Jedan od osnovnih preduslova urednog vodosnabdijevanja je adekvatno održavanje vodovodne mreže.

Vodovodna mreža podijeljena je na primarnu mrežu, koja obuhvata transportno distributivne cjevovode, sekundarnu mrežu sa koje se snabdijevaju potrošači, i tercijarnu mrežu koja u većini slučajeva predstavlja priključni dio cjevovoda od sekundarne mreže do mjernog mjesta potrošača.

Procijenjena dužina primarne i sekundarne mreže, preko koje se distribuira voda do potrošača, iznosi cca 700 km primarne i 300 km sekundarne mreže, dok se dužina tercijarne mreže procjenjuje na cca 370 km.

Aktivno snimanje i ažuriranje katastra u digitalnoj formi vodovodnog sistema Podgorice, počelo je od 2000. godine na osnovu postojećeg materijala. Trenutni podatak o snimljenoj mreži i vodovodnim čvorovima na njoj, proizvod je isključivo rada na terenu, odnosno potvrde podatka kroz precizno snimanje geodetskim instrumentima. Do sada je snimljeno i katastarski obrađeno ukupno 593.717m vodovodne mreže.

Mreža se sastoji iz cjevovoda raznih prečnika, tipova i starosti. U tabeli su date vrste vodovodnog materijala za dio snimljenog katastra mreže.

Tabela br.2: Učešće pojedinih materijala u ukupno snimljenoj mreži

Materijal	Dužina (m)	Procenat (%)
AC (azbest-cement)	135.818,54	22,88
PEHD (polietilen visoke gustoće)	342.998,58	57,77
LG (liveno-gvozdeni cjevodovod)	11.366,81	1,91
D (duktil)	25.157,30	4,24
PVC (polivinil hlorid)	2.827,96	0,48
CELIK (čelični cjevovod)	8.357,08	1,41
PC (pocinčani cjevovod)	52.350,22	8,82
Nepoznato	14.840,51	2,50
Ukupno	593.717,00	100,00

Podaci iz tabele ukazuju na potrebu dopune katastra instalacija, saniranje i zamjenu pojedinih cjevovoda na vodovodnoj mreži. Tu prvenstveno mislimo na zamjenu azbest-cementnih cijevi, koje su stare oko četrdeset godina i njihovu zamjenu treba postaviti kao prioritet zbog zaštite zdravlja ljudi. Društvo u kontinuitetu izvodi aktivnosti koji se odnose na zamjenu starih cjevovoda, kroz rekonstrukciju vodovodne mreže.

Kako je u srednjoročnoj projekciji razvoja vodosnabdijevanja za područje Glavnog grada planirano, i dalje će se preduzimati aktivnosti na zamjeni azbest cementnih cijevi u djelovima grada gdje su se do sada dešavali najčešći kvarovi.

Osim azbest-cementne cijevi i PVC kao materijal je izbačen iz upotrebe i takođe je potrebno izvršiti i njegovu zamjenu u narednom periodu.

U toku 2015. godine završilo se sa realizacijom Projekta poboljšanja vodosnabdijevanja GO Tuzi kroz rekonstrukciju vodovodne mreže. Rekonstruisano je ukupno oko 20 km mreže u samom centru Tuzi i južnom dijelu GO Tuzi, takođe je izvršeno i spajanje sa dijelom sistema Karabuško polje, odnosno rekonstruisani su djelovi gdje su evidentirani najveći gubici na mreži.

Ukupna vrijednost investicije iznosila je oko 2 miliona eura.

Pomenute aktivnosti, za osnovni cilj imaju smanjenje tehničkih gubitaka, odnosno procurivanja na vodovodnoj mreži, što u narednom periodu mora biti jedan od osnovnih ciljeva „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica. Dodatno snimanje katastra, pogotovo sekundarne mreže, podrazumijeva dodatnu tehnološku opremljenost i tehničku osposobljenost osoblja koje treba da vrši izradu katastra.

Skica vodovodne mreže

Rezervoarski prostor Glavnog grada Podgorica

Širenje sistema Glavnog grada i njegovo spajanje sa gradskim opštinama Golubovci i Tuzi, prouzrokovalo je izradu novog rezervoarskog prostora.

Trenutno se raspolaže sa sledećim rezervoarima, ukupnog kapaciteta 8.400 m³ i to:

- Rezervoar „Ljubović“, kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar „Gorica“, kapaciteta 1.200 m³
- Rezervoar „Vuksanlekići“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Milješ“, kapaciteta 200 m³
- Rezervoar „Lekovića gora“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Dinoša“, kapaciteta 400 m³
- Rezervoar „Orlovina“, kapaciteta 2.000 m³.

Obzirom na prosječnu dnevnu potrošnju vode, rezervoarski prostor sa kojim raspolaže vodovodni sistem Glavnog grada, predstavlja oko 9% od dnevnih potreba. Očito je da je ova zapremina nedovoljna i da je potrebno usmjeriti aktivnosti na njenom povećanju. Uobičajena praksa jeste da veličina rezervoarskog prostora bude do 30% u odnosu na dnevne potrebe.

Rezervoarski prostor – Podgorica

Najveći nedostatak rezervoarskog prostora je upravo u Podgorici, gdje se raspolaže sa tri rezervoara, ukupnog kapaciteta 6.200 m³ i to:

- Rezervoar „Ljubović“, kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar „Gorica“, kapaciteta 1.200 m³
- Rezervoar „Orlovina“, kapaciteta 2.000 m³.

Postojeći rezervoarski prostor na Ljuboviću povezan je primarnim cjevovodima nedovoljnog profila i u ovom trenutku ne može se govoriti o njegovoj potpunoj funkciji, pogotovo u ljetnjim mjesecima, kada je ovaj rezervoar gotovo prazan. Rezervoarski prostor na brdu Gorica koristi se u protivpožarne svrhe i trenutno je u funkciji.

Studijom izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada Podgorica, koja je završena u aprilu 2011. godine, obrađen je razvoj hidrotehničke infrastrukture na području Glavnog grada Podgorice. U dijelu koji se odnosi na vodosnabdijevanje, obrađen je objekat centralnog rezervoara od 20.000 m³ sa glavnog vodoizvorišta Mareza u dužini od oko 9.000 m. Urađena je Studija lokacije za rezervoar „Vršak“ od strane Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice.

b) Vodovodni sistem "Tuzi"

Ovaj sistem snabdijeva vodom Gradsku opštinu Tuzi. Ukupno instalisani kapacitet je oko 220 l/s.

Vodu koristi iz bunara:

- PS „Tuzi“ 12 l/s
- PS „Milješ“ 78 l/s (43l/s, 20 l/s, 15 l/s)
- PS „Vuksanlekići“ 130 l/s (45 l/s, 85 l/s)

Iz vodovodnog sistema „Tuzi“ u izvještajnom periodu (januar- decembar 2015.godine) potisnuto je 1.721.391m³, a fakturisana ukupna količina od 644.371m³.

U toku 2011. godine, od strane Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice, izbušen je i opremljen bunar u Vuksanlekićima, kapaciteta 85 l/s sa ugradnjom pumpne stanice i pratećom opremom. Sredinom 2012. godine isti je testiran i njegovim završetkom omogućeno je snabdijevanje vodom dijela naselja Južne Malesije i GO Golubovci.

U toku 2006. godine, izvršena je rekonstrukcija vodoizvorišta „Milješ“ i tom prilikom je povećan kapacitet ovog vodoizvorišta bušenjem trećeg bunara.

Ovaj sistem raspolaže sa:

- rezervoarom „Vuksanlekići“, izgrađenim i puštenim u funkciju 2010. godine, kapaciteta 800 m³,
- rezervoarom „Milješ“, kapaciteta 200 m³ i
- rezervoarom „Lekovića gora“, izgrađenim 2012. godine, kapaciteta 800m³.

Ukupni kapaciteti rezervoara iznose 1.800 m³.

Kao sastavni dio jedinstvenog vodovodnog sistema Tuzi od 2011. godine, egzistira i vodovodni sistem Južna Malesija, koji obuhvata tri mjesne zajednice: Sukurić, Vuksanlekići i Vranj.

Tokom 2012. godine završena je primarna i veći dio sekundarne mreže na području Južne Malesije. Ukupno je izrađeno oko 30 km vodovodne mreže i priključeno oko 200 potrošača na vodovodni sistem Tuzi. Ovim Projektom obuhvaćena su sljedeća naselja Vranj, Vladna, Vuksanlekići, Dušići, Sukuruć, Drešaj, Podhum.

U cilju smanjenja gubitaka na području GO Tuzi, u ranijem periodu je završena izrada kompletnog katastra instalacija. Obuhvaćen je i određeni broj nelegalno priključenih potrošača, koji su u prethodnom periodu registrovani.

U toku 2015. godine završene su aktivnosti na rekonstrukciji oko 20 km vodovodne mreže (zamjena cjevovoda) na području GO Tuzi (Tuzi I, Tuzi III, Karabuško polje i južni djelovi), odnosno u djelovima gdje su evidentirani najveći gubici na mreži.

Takođe, u prethodnom periodu je završena izgradnja primarnog vodovoda u dužini od 7 km za seosko naselje Kuće Rakića, čime je omogućeno priključenje na mrežu za oko 90 domaćinstava. Završena je i izgradnja sekundarne mreže u Sukuruću (dužina oko 10 km) i omogućeno je priključenje dodatnih 100 domaćinstava na vodovodnu mrežu, čime je kompletirana sekundarna mreža, kao i vodovodni sistem na području Južne Malesije.

Ukupna vrijednost investicije iznosila je oko 2 miliona eura €.

Sredstva za navedene radove obezbijedena su iz Budžeta Glavnog grada, kreditnih sredstava IRF i sredstava „ViK“ d.o.o. koje je takođe plaćalo obavezu za porez na dodatu vrijednost po prispjelim situacijama.

U 2016. godini planirane su aktivnosti koje će se odnositi na izgradnju i rekonstrukciju objekata na vodovodnoj mreži u Tuzima (naselje sa desne strane puta Tuzi – Božaj) u dužini oko 4km. Procijenjena vrijednost radova iznosi 200.000,00 € i finansiraće se iz sredstava Budžeta Glavnog grada i sopstvenih sredstava Društva.

Realizacijom ovih investicija značajno će se riješiti problem kvarova, procurenja i nelegalnog korišćenja vode sa mreže, a samim tim i smanjiti gubici vode.

Sve navedene radnje, koje su se odnosile na izgradnju nove mreže u južnim djelovima GO Tuzi i rekonstrukciju vodovodne mreže u centralnim djelovima naselja Tuzi, imale su za cilj, omogućavanja redovnog vodosnabdijevanja građana na ovom području.

U narednom periodu Društvo će raditi na stvaranju realnih pretpostavki za integraciju Karabuškog polja, koji je sada nezavisni seoski vodovodni sistem, u vodovodni sistem Tuzi, odnosno Glavnog grada. Prema našim procjenama gledano s tehničkog aspekta, potrebno je izvršiti rekonstrukciju vodovodne mreže, povećati kapacitet i izvršiti spajanje ovog naselja na postojeću mrežu GO Tuzi. Planirano je da se iz sopstvenih sredstava Društva i Budžeta Glavnog grada izdvoji ukupno 500.000,00 €, prvenstveno za rekonstrukciju mreže i normalizaciju vodosnabdijevanja u ljetnjim mjesecima. Na ovaj način se stvara mogućnost za priključenje na vodovodni sistem Tuzi za oko 1.000 domaćinstava.

c) Vodovodni sistem „Dinoša“

Vodovodni sistem „Dinoša“ je pušten u rad 2008. godine. Sa njega se vrši snabdijevanje vodom oko 280 potrošača u naselju Dinoša. Vodu koristi iz bunarskog izvorišta na kome se nalazi bunar kapaciteta 28 l/s. Bunarsko izvorište je opremljeno sa objektom crpne stanice u kome se nalazi elektro-mašinska i hlorna oprema. Unutar samog sistema izgrađen je rezervoar zapremine 400 m³, dok je dužina vodovodne mreže oko 13 km.

U toku 2013. godine završena je realizacija Projekta otvaranja novih kapaciteta na vodoizvorištu Dinoša i njegovo povezivanje na vodovodni sistem Glavnog grada. Bunar kapaciteta 60-70 l/s je pušten u rad. Značaj ovog Projekta je u tome što će se sa novim količinama poboljšati vodosnabdijevanje u rubnim djelovima grada prvenstveno na Vrelima Ribničkim i naselju Konik. Ujedno stvorice se preduslovi za povezivanje pojedinih naselja na vodovodnu infrastrukturu, koja do sada nijesu imala sistem vodosnabdijevanja.

Iz ovog vodovodnog sistema u izvještajnom periodu (januar - decembar 2015.godine), potisnuto je 1.989.521m³ vode (za potrebe vodovodnog sistema „Podgorica“ 1.893.692m³, a ostatak 95.829m³ za Dinošu). Od potisnute vode za Dinošu, fakturisana je ukupna količina od 66.213 m³.

3.1.2. Ukupno potisnuta i fakturisana voda, kao i gubici vode u 2015. godini

Na osnovu podataka o potisnutoj i fakturisanoj količini vode za 2015. godinu, utvrđeno je da gubici iznose 17.363.389 m³ ili 48,37%, što je ispod gubitaka planiranih Programom rada za 2015. godinu (49,00%).

Kako su gubici manji u odnosu na prethodnu godinu (48,43%), tako se trend smanjenja gubitaka iz godine u godinu nastavlja.

Povećanje ukupne fakturisane količina vode je rezultat aktivnosti sprovedenih u Društvu, a sve u cilju zadovoljenja potreba korisnika naših usluga.

Tabela br.3: Ukupni gubici vode

R.b.	Elementi	Ostvareno
1.	Potisnuto u m³	35.894.792
1.1	Vodovodni sistem Podgorica	34.077.572
	PS "Mareza"	21.840.795
	PS "Zagorič"	5.976.969
	PS "Ćemovsko polje"	4.366.116
	PS "Dinoša B2" (za potrebe Podgorice)	1.893.692
1.2	Vodovodni sistem Tuzi	1.721.391
1.3	Vodovodni sistem Dinoša - PS "Dinoša B1"	95.829
2.	Fakturisana količina u m³	18.531.403
2.1	Privreda	1.727.072
2.2	Ustanove	710.075
2.3	Zelenilo i sportski objekti	647.973
2.4	Domaćinstva	13.258.534
2.5	Danilovgrad	2.182.456
2.6	Hidranti	5.293
3.	Gubici u m³ (1-2)	17.363.389
	U % (3:1)	48,37

Kako smo i ranije navodili, kroz praćenje rada cjelokupnog sistema najveći gubici evidentirani su u prigradskim naseljima Donja i Gornja Gorica, Dahna, Dajbabe, Zlatica, Park šuma Zagorič, na koji utiče više faktora:

- starost cjevovoda i vrsta materijala;
- veliki dio cjevovoda koji se nalazi u privatnim imanjima uzrokuju tehničke i komercijalne gubitke iz razloga nedostupnosti istih Društvu (zloupotreba – nelegalna priključenja, nemogućnost redovnog očitavanja, kvarovi na mreži i dr.).

Takođe, imamo velike gubitake na području GO Golubovci. U izvještajnom periodu potisnuto je 1.509.350 m³ vode, a fakturisano 330.876 m³, što je svega 21,92 % fakturisanih količina vode.

Obzirom da su u prethodnom periodu uložena značajna finansijska sredstva, u rekonstrukciju i izgradnju vodovodne mreže na ovom području, problem koji Društvo ima je nezainteresovanost građana Zete da se priključe na vodovodnu mrežu. Kako bi riješili ovaj problemi u navedenom periodu vođeni su intezivni razgovori između predstavnika Vodovoda i mještana Zete, tako da u 2016. godini očekujemo značajniji napredak u prevazilaženju ovog problema.

Značajnije pozitivne efekte od investicija u GO Tuzi očekujemo u sljedećem periodu. Kada uporedimo procenat fakturisanih količina vode u 2015. godini sa prethodnom godinom, imamo povećanje fakture za 8,5%.

Najmanji gubici vode su u vodovodnom sistemu Dinoša (potisnuto 95.829 m³, fakturisano 66.213 m³).

Društvo konstantno radi na smanjenju gubitaka, što podrazumijeva:

- **obilazak vodovodne mreže** sa posebnom pažnjom na primarne i sekundarne cjevovode i saniranje kvarova, u cilju smanjenja tehničkih gubitaka na mreži i objektima mreže;
- **efikasnu evidenciju katastarskih podataka** primarne, sekundarne i tercijarne vodovodne mreže;
- **evidentiranje potrošača koji nezakonito koriste vodu;**
- **ugradnju vodomjera sa daljinskim očitavanjem i isključenjem** - realizaciji ove investicije pristupilo se u cilju unapređenja operativne efikasnosti Društva. Rad na poboljšanju mjerenja i očitavanja vodomjera je aktivnost koja će se nastaviti u kontinuitetu i u narednom periodu, a uticaće na preciznije fakturisanje potrošnje vode, kao i na bolju naplatu.

Na dan 31.12.2015. godine, završena je ugradnja sledeće količine vodomjera na daljinsko očitavanje i isključenje po kategorijama potrošača:

- sektor privrede4.994 kom
- privatni sektor5.044 kom
- stambeni sektor
 - a) radijski 1.087 kom
 - b) koncentratori 183 kom
 - c) MBAS sistem 1.693 kom

Na dan 31.12.2015.godine (po fakturi iz mjeseca decembra) u bazi podataka Društva bilo je evidentirano ukupno **69.806 aktivnih potrošača**, od čega:

- u kategoriji pravna lica (privreda, mala privreda, ustanove, gradilišni priključci, zelenilo i sportski objekti) 6.426,
- u kategoriji domaćinstva 63.380 (26.710 potrošača u privatnom sektoru i 36.670 potrošača u stambenom sektoru).

3.1.3. Potisnuta količina vode u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2015. godinu

U 2015. godini ukupno je potisnuto sa svih izvorišta 35.894.792 m³ vode, što je:

- za 5,69 % više u odnosu na prethodnu godinu,
- za 2,98 % manje u odnosu na plan.

Odgovarajućim režimom rada pumpnih stanica ukupni potisak vode je manji u odnosu na plan, ali vremenske prilike (toplo ljeto) uslovile su veći potisak u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela br.4: Potisnuta količina vode

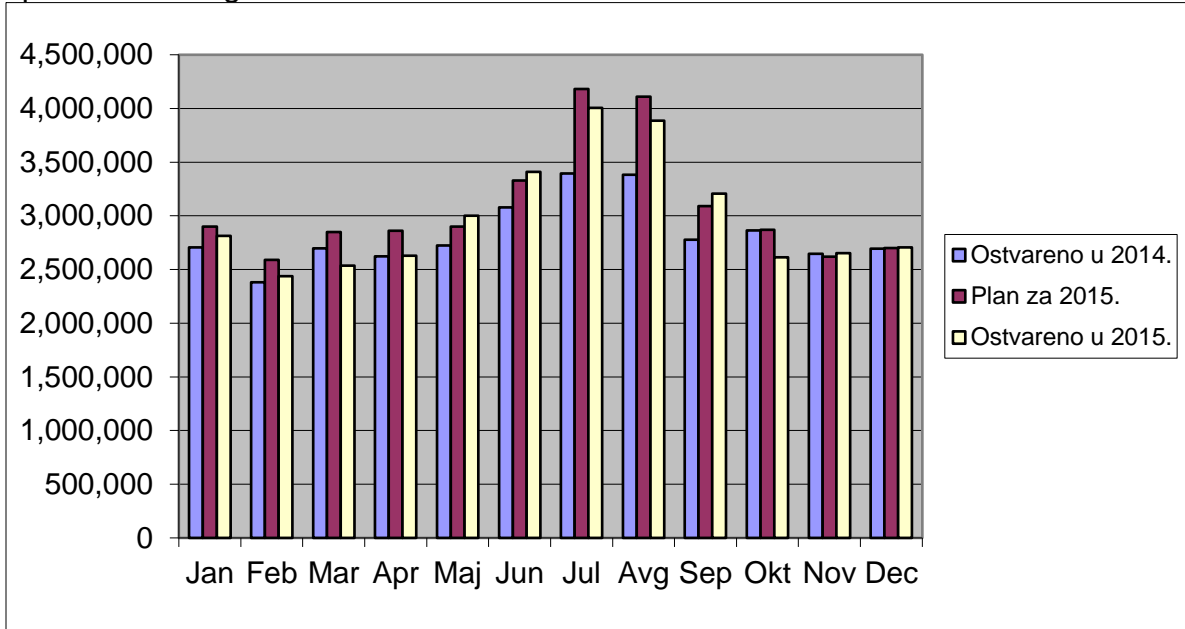
Potisnuta voda u m³				
Ostvareno u 2014	Plan za 2015	Ostvareno u 2015	Index	
1	2	3	3 /1	3/2
33.963.624	37.000.000	35.894.792	105,69	97,02

Slijedi prikaz potisnute količine vode po mjesecima za izvještajnu i prethodnu godinu i plana za 2015. godinu:

Tabela br.5: Potisnuta količina vode po mjesecima za izvještajnu i prethodnu godinu i plan za 2015. godinu:

Mjeseci	Ostvareno u 2014.	Plan za 2015.	Ostvareno u 2015.
Januar	2.704.590	2.900.000	2.814.114
Februar	2.380.196	2.590.000	2.437.843
Mart	2.697.910	2.850.000	2.536.980
April	2.622.294	2.860.000	2.628.469
Maj	2.722.277	2.900.000	3.002.158
Jun	3.079.103	3.329.000	3.410.052
Jul	3.393.751	4.180.000	4.005.947
Avgust	3.383.140	4.111.000	3.885.396
Septembar	2.777.999	3.090.000	3.205.514
Oktoibar	2.863.449	2.871.000	2.612.323
Novembar	2.645.523	2.619.000	2.651.516
Decembar	2.693.392	2.700.000	2.704.480
Ukupno (m³)	33.963.624	37.000.000	35.894.792
Prosjek	2.830.302	3.083.333	2.991.233

Grafik br.1: Potisnuta količina vode po mjesecima u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2015. godinu

3.1.4. Fakturisana količina vode u 2015. godini

U 2015. godini ukupno je fakturisano 18.531.403 m³ vode, što je:

- za 5,80 % više u odnosu na 2014. godinu,
- za 1,79 % manje u odnosu na plan.

Tabela br.6: Ukupno fakturisana količina vode

Fakturisana voda u m ³				
Ostvareno u 2014	Plan za 2015	Ostvareno u 2015	Index	
1	2	3	3 /1	3/2
17.515.489	18.870.000	18.531.403	105,80	98,21

U 2015. godini ukupna količina fakturisane vode je za 5,80% veća u odnosu na ukupne fakturisane količine u prethodnoj godini. Kako smo i ranije navodili jedan od značajnijih faktora za povećanje ili smanjenje potrošnje vode je svakako sezonski karakter (sušno ili kišno ljeto). Tako da u 2015. godini zbog toplog ljeta imamo povećanje potrošnje vode za kategorije potrošača – privatni sektor i zelenilo i sportski objekti, dok su ostali potrošači vodili računa o racionalnoj potrošnji vode.

Tabela br.7: Procenat učešća u ukupnoj fakturi, po kategorijama potrošača

Kategorija potrošača	Fakturisane količine u m ³	Procenat učešća
Privreda	1.127.147	6,08
Mala privreda	569.340	3,07
Ustanove	710.075	3,83
Zelenilo i sportski objekti	647.973	3,50
Gradilišni priključci	30.585	0,16
Stambeni sektor	5.737.726	30,96
Privatne kuće	7.520.808	40,59
Danilovgrad	2.182.456	11,78
Hidranti	5.293	0,03
Ukupno	18.531.403	100,00

Kao i prethodnih godina, najveća količina vode fakturisana je sektoru domaćinstva, odnosno 30,96% od ukupne fakture se odnosi na stambeni sektor, a 40,59% na privatne kuće. Vodovodu Danilovgrad fakturisano je 11,78% od ukupno fakturisane količine vode, dok je sektoru privrede fakturisano 6,08%. Preostalih 10,59% odnosi se na ostale kategorije potrošača.

3.1.5. Održavanje crpnih stanica

U periodu 2015. godine vršene su aktivnosti na redovnom održavanju pumpnih stanica, bunara i rezervoara, od kojih izdvajamo sledeće:

- praćenje pritiska u sistemu,
- praćenje ravnomjernog stepena iskorišćenosti pumpnih agregata,
- propisno hlorisanje.

Pored ovih uobičajenih aktivnosti i redovnog održavanja pumpnih stanica, bunara i rezervoara, rađeno je i sledeće:

1) CS "Mareza":

- U toku je rekonstrukcija PS "Mareza 1", kojoj su prethodili pripremni radovi (postavljeno je privremeno rešenje za potiskivanje vode za Danilovgrad, izmještena je pumpa br.5 i 6 i postavljen privremeni cjevovod, kompletno je izmješteno hlorisanje za Danilovgrad u hlornoj prostoriji);
- redovno servisiranje pumpnih agregata;
- servisiranje dijela hlorne opreme na PS "Mareza2".

2) CS "Ćemovsko polje":

- servisiranje dijela hlorne opreme;
- zamjena buster pumpe.

3) CS "Zagorič":

- servisiranje dijela hlorne opreme;
- zamjena buster pumpi.

4) CS "Dinoša":

- zamjena buster pumpe;
- zamjena fleksibilne cijevi;
- remont pumpnog agregata na PS "Dinoša" (remont je vršen zbog kvara, a pumpni agregat je zamijenjen rezervnim).

5) CS "Vuksanlekići":

- servisiranje hlorne opreme na bunaru B1 (injektora, rotometra, ventila na zbirnim vodovima, fleksibilne cijevi, hlrootpornog crijeva);
- montaža buster pumpe;
- servisiranje hlorne opreme u bunaru B2;
- montaža hlorne opreme preko UPS zaštite;

- uspostavljen je automatski rad sistema pumpnog agregata prema nivou vode u rezervoaru tj. pritisku u cjevovodu.

6) CS "Milješ":

- zamjena analognog modula na PLC ormaru;
- zamjena buster pumpe.

7) CS "Iverak":

- ispiranje rezervoara;
- servisiranje hlorne opreme (dozirnog ventila na injektoru i hlorootpornog vakum crijeva);
- servisiranje dozirne pumpe;
- servisiranje hlorne pumpe;
- zamjena dozirne pumpe.

8) CS "Bioče":

- montaža hlorne opreme – prema selu Bioče;
- servisiranje hlorne opreme (ventila i fleksibilne cijevi) – prema selu Kuči.

9) CS "Farmaci":

- na pumpama P1 i P2 uspostavljen je automatski rad, odnosno paljenje i gašenje pumpi u zavisnosti od nivoa vode u rezervoaru;
- servisiranje pumpe iz bunara u objektu.

10) CS "Straganačko okno":

- stavljanju u funkciju pumpnog agregata i uspostavljanje hlorisanja
- zamjena dozirnog ventila.

11)CS "Kuči":

- servisiranje hlorne opreme (kugle ventila i fleksibilne cijevi).

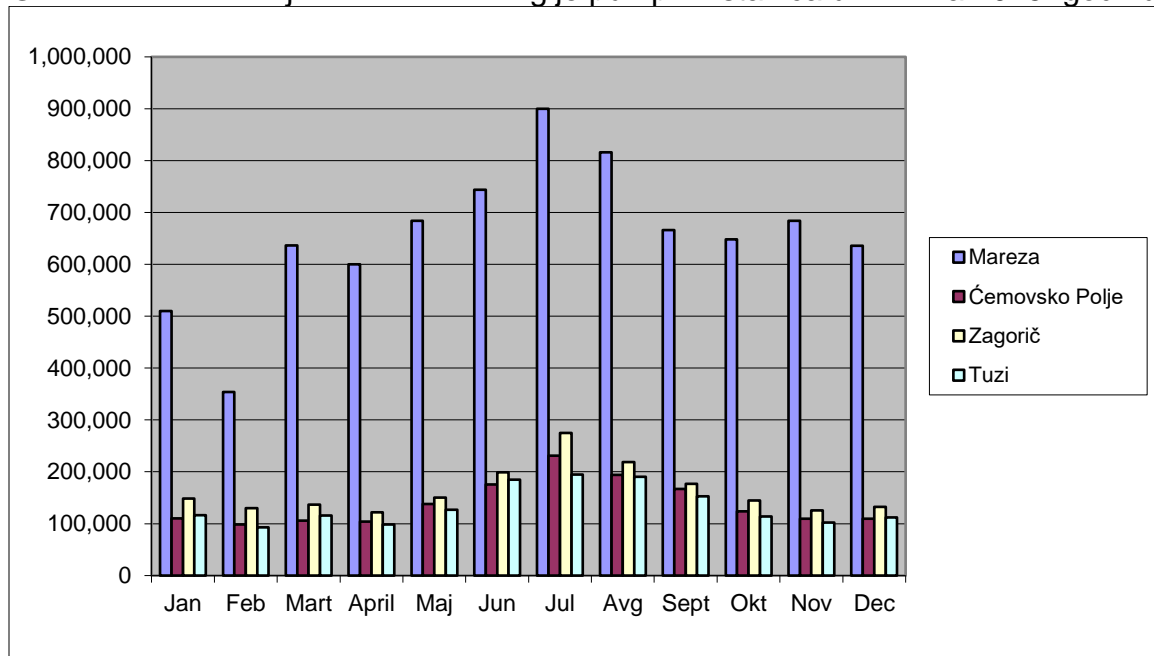
12)CS "Karabuško polje":

- servisiranje u cjelosti hlorne opreme.

Imajući u vidu da su pumpne stanice najveći potrošači električne energije u Društvu, redovno se prati režim rada pumpnih agregata i stepen njihove iskorišćenosti, a time utiče na smanjenje potrošnje električne energije.

U ovoj godini je utrošeno 13.106.180 kWh i to je na nivou potrošnje električne energije po proizvedenom m³ u odnosu na prethodnu godinu.

Grafik br.2: Potrošnja električne energije pumpnih stanica u kWh za 2015. godinu

3.1.6 Održavanje vodovodne mreže

Jedan od osnovnih preduslova urednog vodosnabdijevanja, jeste adekvatno održavanje vodovodne mreže. U 2015. godini su preduzete aktivnosti prikazane u narednoj tabeli.

Tabela br.8: Aktivnosti na tekućem održavanju vodovodne mreže u 2015. godini

R.b.	Opis pozicije	Jed.mj	Ostvareno u 2015. god
1	Otklanjanje kvarova na vodovodnoj mreži i objektima mreže po prijavi	br.interv.	1.013
2	Rekonstrukcija vodovodne mreže	m	2.066
3	Prespajanje potrošača	kom	445
4	Čepovanje i blindiranje cjevovoda i hidranata po zahtjevima trećih lica	kom.	198
5	Postavljanje metalnih poklopaca na otvorima vodovodnih šahtova	kom.	44
6	Postavljanje betonskih poklopaca na otvorima vodovodnih šahtova	kom	42
7	Održavanje vodovodnih armatura na javnim česmama i fontanama	br.interv.	35
8	Pregled i kontrola vodovodne mreže	br.interv.	608
9	Izgradnja novih cjevovoda	m	19.682
10	Formiranje novih vodovodnih čvorova	kom	95

Napomena:

- Rekonstrukcija vodovodne mreže je izvršena u gradskom reonu.
- Izvršeno je prespajanje 445 potrošača i to u naseljima: Rogami 2 potrošača, Komani 3 potrošača, Doljanima 19 potrošača, Piperima 1 potrošač, Dahni 1 potrošač, Vranićima 2 potrošača, Dušićima 2 potrošača, Omerbožovićima - GO Tuzi 53 potrošača, Akšabanovićima - GO Tuzi 82 potrošača, Vranj - GO Tuzi 1 potrošač, Tuškom Polju - GO Tuzi 184 potrošača, gradskom reonu GO Tuzi 2 potrošača i gradskom reonu Podgorica 93 potrošača.
- Izgrađeno je 19682m vodovodne mreže i to u naseljima: Rogami 800m, Vranići 2040m, Doljani 360m, Piperi 2800m, Komani 1855m, Park šuma Zagorič 500m, Balijače GO Golubovci 1640m, Trešnjica - GO Golubovci 200m, Vranj 450m, Dušići 240m, Kuće Rakića 900m, Kakaricka Gora 1668m, Omerbožovići 315m, Šipčanik 200m, Dinoša 1955m, gradski reon GO Tuzi 400m i gradski reon GO Podgorica 3359m.

U sklopu aktivnosti na pružanju dopunskih usluga trećim licima, vrši se izvođenje vodovodnih priključaka za pravna i fizička lica. Ukupno je izvedeno 1.066 vodovodnih priključaka, od čega za pravna lica 82, a za fizička lica 984.

3.1.7. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode

Ispitivanje kvaliteta sirove vode sa vodoizvorišta i hlorisane vode koja se isporučuje potrošačima obavlja se u internoj laboratoriji Društva u skladu sa Pravilnikom o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće SI.list CG br. 24/2012. godine i Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće SI.list SRJ br. 42/98 i 44/99. Pored interne kontrole, vršio se nadzor kvaliteta vode za piće i od strane ZU "Institut za javno zdravlje Crne Gore".

Izveštaj o kvalitetu sirove vode, za potrebe nadzornog monitoringa, laboratorija nedeljno prosljeđuje ZU "Institut za javno zdravlje Crne Gore" i Zdravstveno sanitarnoj inspekciji.

U internoj laboratoriji, u 2015.godini izvršena je analiza 924 uzorka sirove vode sa vodoizvorišta na fizičko-hemijske i 906 uzorka na mikrobiološke parametre kvaliteta. Pored uzoraka sirove vode, u istom periodu, izvršena je kontrola kvaliteta vode iz distributivne mreže pri čemu je izvršena analiza 3622 uzorka na fizičko-hemijske i 3595 uzoraka na mikrobiološke parametre kvaliteta.

Rezultati ispitivanja koja se obavljaju u laboratoriji Društva, pokazuju da je voda za piće koja se isporučuje potrošačima mikrobiološki i fizičko-hemijski ispravna i u skladu sa važećim Pravilnicima.

Osim redovnih ispitivanja vode za piće koja se isporučuje potrošačima, u internoj laboratoriji se vršilo i ispitivanja vode za potrebe eksternih korisnika (76 uzoraka).

Laboratorija ovog Društva je učestvovala u PT šemi ovlašćenog provajdera LGC (Engleska) za mikrobiološka i fizičko hemijska ispitivanja. Laboratorija je postigla izvanredne rezultate i na taj način dokazala kompetentnost za fizičko-hemijska i mikrobiološka ispitivanja iz utvrđenog obima akreditacije. Na realizovanoj trećoj nadzornoj posjeti ATCG, u mjesecu junu, laboratorija je osvjedočila nove metode za proširenje obima akreditacije (mikrobiološka i hemijska ispitivanja).

Laboratorija za ispitivanje vode za piće, u saradnji sa ostalim odgovornim Službama ovog Društva za implementaciju HACCP sistema samokontrole radila je na razvijanju dokumentacije i zapisa HACCP sistema, u skladu sa smjericama *Codex Alimentarius*. Kako bi se sistem samokontrole odnosno bezbjednosti podigao na veći nivo, pri izradi dokumentacije korišćen je i vodič WHO za sprovođenje WSP (water safety plan) u vodovodnim sistemima. Ovo Društvo implementaciju HACCP sistema ne smatra samo zakonskom obavezom, već prvenstveno sistem koji će pravilno identifikovati i upravljati rizicima koji mogu ugroziti kvalitet vode za ljudsku upotrebu, a time i zdravlje stanovništva. Politika ovog Društva je kontinuiran razvoj koji je prvenstveno orijentisan na održivo upravljanje najvažnijeg prirodnog resursa – bezbjedne vode za ljudsku upotrebu. Dobijanje sertifikata HACCP očekujemo do kraja marta 2016. godine.

Osim HACCP-a, planirane aktivnosti u 2016. godini će biti usmjerene i na dobijanje Standarda ISO 9001. Društvo je prepoznalo značaj implementacije i sertifikacije Standarda ISO 9001 (Sistema menadžmenta kvalitetom) čime se kroz sve predviđene aktivnosti promoviše siguran kvalitet, bolje poslovanje, smanjenje gubitaka, a sve sa ciljem dokaza potpunog ispunjavanja zahtjeva važeće zakonske regulative, zadovoljstva kupaca, zaposlenih, dobavljača, ali i svih onih koji učestvuju u poslovanju ovog Društva.

Sistem upravljanja kvalitetom uvode organizacije koje žele red u svemu, na sledeći način:

- definisanjem aktivnosti kojima se društvo bavi
- podijelom odgovornosti i ovlašćenja
- postavljanjem i stalnom radu na ostvarivanjem ciljeva
- neprestanom poboljšavanju poslovanja

Na osnovu pravilno uspostavljenog sistema kvaliteta omogućeno je efektivnije i efikasnije poslovanje kroz jasno definisanje procesa, njihove međuzavisnosti, odgovornosti i ovlašćenja za sve neposredne izvršioce posla i poštovanje definisanih pravila poslovanja. Na ovaj način nivo kvaliteta usluga je na najvišem nivou, često čak iznad onog koji se od samog menadžmenta, odnosno Društva očekuje.

Uspostavljanjem ISO 9001 uz sertifikat za uspostavljeni HACCP sistem kontrole, ovo Društvo će direktno pristupiti implementaciji i sertifikata standard ISO 22000:2005 – Standard za menadžment bezbjednosti hrane (Food safety management). ISO 22000:2005 je standard koji ima za cilj da poboljša zdravstvenu bezbjednost hrane i time obezbijedi zaštitu potrošača.

ISO 22000 je u saglasnosti sa principima HACCP sistema i on obezbjeđuje međunarodnu usaglašenost primjene HACCP-a. Pored toga harmonizuje neobavezne međunarodne standard. Struktura ISO 22000:2005 podržava i usklađena je sa ISO 9001:2008.

3.2 Fekalna kanalizacija

Kanalizacioni sistem u Podgorici je separatan, a ovo Društvo održava mrežu fekalne kanalizacije, kao i Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Prema procjenama dužina fekalne kanalizacione mreže je od 190 do 200 km.

Na dan 31.12.2015. godine, snimljeno je i katastarski obrađeno ukupno: 178.268 m cjevovoda i 5.692 šaftova, od čega je u toku 2015. godine snimljeno 9.502 m cjevovoda i 151 šaftova.

Održavanje fekalne kanalizacije

Održavanje fekalne kanalizacije vrši se pomoću visokopritisnih vozila, malih i velikih, na kompletnom području Glavnog grada i gradskih opština. Osnovna obaveza „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica jeste održavanje uličnih kolektora fekalne kanalizacije, dok je održavanje kanalizacionih priključaka u nadležnosti korisnika.

Tabela br.9: Aktivnosti na održavanju kanalizacione mreže u 2015. godini

R.b.	Opis pozicije		Jed.mj.	Ostvareno
1.	Ispiranje kanalizacione mreže i priključaka pomoću visokopritisne autocistijerne		m	4.250
2.	Tekuće održavanje	Otklanjanje kvarova na kanalizacionoj mreži i proključcima po prijavi	kom.	1.480
		Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže (revizionim oknima i kanalizacionim cijevima)	kom.	24
3.	Otklanjanje kvarova na odgušenju kanalizacionih priključaka	Fakturiše se trećim licima	kom.	138
		Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za komunalno-stambene poslove i saobraćaj (Agencija za stanovanje)	kom.	455
4.	Crpljenje septičkih jama		tura	305

3.3 Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda

Rješavanjem problema odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog Grada Podgorice vrši se zaštita rijeke Morače i njenih pritoka, a samim tim štiti se Skadarsko jezero kao najveća akumulacija vode za piće i nacionalnog parka, zaštita vodoizvorišta Bolje sestre i zaštita budućeg vodoizvorišta Karuč. Skadarsko jezero je upisano u svjetsku listu zaštićenih močvara pod Ramsarskom konvencijom, što samo po sebi predstavlja razlog da primijenimo sve dostupne mehanizme zaštite kako bi odgovorili na preuzete međunarodne obaveze.

Prethodni period u oblasti otpadnih voda karakterisala je izrada više strateških dokumenata:

- Fizibiliti Studija odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog Grada Podgorice urađena od strane kompanije Sogreah 2003 – donacija Vlade Francuske, vrijednosti 210.000,00 € - Fasep fond;
- Generalno rješenje odvođenja otpadnih voda sa studijom opravdanosti, urađena od strane IK Consulting, vrijednosti 70.000,00 €;
- Studija izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog – grada Podgorice, urađena od strane kompanije WYG International- donacija EIB-a, vrijednosti 300.000,00 €. Studija je revidovana od strane ekspertske komisije;
- Studija Glavnih kolektora fekalne kanalizacije Glavnog Grada Podgorice urađena od strane JP „ViK“ Podgorica, vrijednosti 50.000,00 €;
- Idejno rješenje mostovskog prelaza za prenos hidrotehničkih instalacija na rijeci Morači urađena od strane kompanije TEI – Podgorica, vrijednosti 10.000,00 €;
- Glavni projekat fekalnih kolektora na području Glavnog grda Podgorice urađen od strane JP „ViK“ Podgorica, vrijednosti 110.000,00 €;

Uporedo sa izradom projektne dokumentacije u prethodnom periodu realizovano je više projekata koji direktno utiču na nivo odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda:

- Sanacija postojećeg uređaja za prečišćavanje otpadnih voda sa sistemom za izdvajanje i tretman mulja, u vrijednosti 1.9 miliona eura, donirano od strane Evropske Komisije;
- Izgradnja kolektora primarne i sekundarne mreže na području Glavnog Grada Podgorice, dužine L=20 km vrijednosti 10 miliona eura.

Kapacitet postojećeg PPOV-a

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, koje je kontinuirano u funkciji od 1978. godine, projektovano je i izvedeno za mehanički i biološki tretman otpadnih voda komunalnog karaktera hidrauličkog opterećenja 17.300 m³/dan i organskog opterećenja za 55.000 ekvivalentnih stanovnika. Na gradsku kanalizaciju priključeno je oko 110.000 ekvivalentnih stanovnika što uzrokuje preopterećenost postrojenja, zbog njegovog nedovoljnog kapaciteta i nemogućnosti da na zadovoljavajući način prečisti sve otpadne vode koje dotiču.

U proteklom periodu rada Postrojenja, vršeno je priključenje novoizgrađenih gradskih objekata na kanalizacionu mrežu, što je uzrokovalo preopterećenost Postrojenja, koje nema dovoljno kapaciteta da mehanički i biološki prečisti otpadne vode.

Kako na navedenoj lokaciji Postrojenja ne postoji mogućnost daljeg proširenja kapaciteta prečišćavanja otpadnih voda, problem nedostatka istog planira se riješiti izgradnjom novog Postrojenja, na lokaciji kod Kombinata aluminijuma, koje je predloženo u Studiji izvodljivosti koju je uradila kompanija WYG International.

Postrojenje dodatno „opterećuju“ industrijske otpadne vode, koje se ispuštaju u kanalizaciju, jer je projektovano i izvedeno za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Namjena Postrojenja nije prečišćavanje industrijskih otpadnih voda, koje su mnogo kompleksnijeg sastava i većeg stepena zagađenja od komunalnih otpadnih voda, i za njihov tretman je potreban veći broj tehnoloških procesa obrade, što je zakonski definisano. Potrebno je naći način da u skladu sa važećom regulativom, a u saradnji sa nadležnim institucijama, industrije izgrade postrojenja za predtretman tehnoloških otpadnih voda, što je njihova zakonska obaveza.

Prilikom tehnološkog procesa prečišćavanja otpadnih voda dolazi do nastanka sporednih proizvoda, takozvanih nus proizvoda, u pojedinim fazama procesa prečišćavanja. Potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama razmotriti mogućnost odlaganja ili dalje obrade i eventualnog korišćenja sljedećih vrsta otpadnog materijala sa Postrojenja:

- otpada sa automatskih grubih i finih rešetki,
- smjese masti i ulja iz separatora ulja i masti, i
- dehidratiranog komunalnog kanalizacionog mulja obrađenog na centrifugama.

Izradom dijela projektne dokumentacije kao i usvajanjem strateških i prostorno planskih dokumenata stvoreni su preduslovi za realizaciju sledećih projekata neophodnih za dalji razvoj Glavnog Grada Podgorice:

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom

I Faza Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora

Projekat je direktno vezan za očuvanje životne sredine na širem području Glavnog grada Podgorice. Jedna od značajnih dimenzija ovog Projekta, svakako je zaštita režima podzemnih voda zetske ravnice, a samim tim očuvanje postojećih vodoizvorišta na teritoriji Glavnog grada i smanjenje rizika od njihovog zagadjenja, obzirom da je položaj vodoizvorišta, u procesu širenja grada, u velikoj mjeri narušen nelegalnim objektima. Značajna posljedica ovog Projekta treba da bude uklanjanje septičkih jama kod velikog broja stanovnika koji će u budućnosti biti priključeni na mrežu fekalnih kolektora, što će u mnogome imati direktan uticaj na zdravlje stanovnika i kvalitativni ambijent uslova života na definisanom području. Realizacija istog će direktno uticati na smanjenje zagađenja voda rijeke Morače. Kvalitet obrađenih voda će direktno uticati na prečišćavanje podzemnih voda zetske ravnice – kvalitet voda će biti A1 (tehnička voda). Imajući u vidu navedene činjenice, ovaj Projekat prelazi lokalne granice Glavnog grada Podgorice i prema našem mišljenju mora da bude po svom značaju definisan kao međuregionalni i državni projekat.

Projekat podrazumijeva izgradnju novog PPOV-a sa kompletnim tretmanom kanalizacionog mulja, krajnjeg kapaciteta 275.000 ekvivalentnih stanovnika i smješten je neposredno uz Kombinat aluminijuma Podgorica. Prostorno planska dokumentacija „Industrijska zona – Kombinat aluminijuma Podgorica“ u Podgorici, dodatno je definisala lokaciju budućeg Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda koja nije opterećena imovinsko-pravnim odnosima. Usvojeni DUP, kao prostorno planski dokument dostavljen je obradivaču Prostorno urbanističkog plana Podgorice, tako da će lokacija budućeg PPOV-a biti uskladjena sa svim dokumentima višeg reda. (Nacrt DUP-a „Industrijska zona – Kombinat aluminijuma Podgorica“ odrađen je u toku maja 2008. godine. Javna rasprava bila je organizovana u periodu od 05.05.2008. godine i trajala je 12 dana. Predlog predmetnog DUP-a usvojen je 21. novembra 2008. godine i na osnovu Izvještaja o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu predmetnog DUP-a, nije bilo primjedbi po pitanju prostora rezervisanog za novo PPOV.)

U toku 2012. godine završene su aktivnosti na izradi Dokumenta od strane Radnog tima, koji su sačinjavali eksperti iz više oblasti vezanih za prečišćavanje otpadnih voda, a odnosi se na tehnološki proces na novom postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda.

Navedeni **Dokument sa preporukama elemenata za izbor optimalnog tehničko- tehnološkog procesa na PPOV-a, postrojenju tretmana kanalizacionog mulja i postrojenju za zbrinjavanje obrađenog mulja** usvojen je od strane Upravnog odbora JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica i prezentovan je odbornicima u Skupštini Glavnog grada. Dokument je usvojen i od strane Skupštine i predstavljao je osnovu za izradu tenderske dokumentacije. Osnovne preporuke koje su se našle u ovom Dokumentu vezane za kvalitet prečišćavanja voda odnose se na ispunjavanje strožijih parametara od standarda Evropske Unije, prvenstveno sa nižim vrijednostima fosfora (P) i azota (N) i njihove koncentracije u odnosu na maksimalno dozvoljene, koje su predviđene kriterijumima Evropske Unije za osjetljiva područja. Ovo ima za cilj potpuno očuvanje recipijenata rijeke Morače, Skadarskog jezera i vodoizvorišta Bolje sestre. Sa druge strane velika pažnja posvećena je tehnologiji tretmana i zbrinjavanja obrađenog mulja. Osnovna namjera je da finalne količine mulja posle tretmana i obrade budu svedene na minimum sa nekim od procesa inseneracije ili gasifikacije, a uz uslov da ostatak bude potpuno bezopasan za nesmetano odlaganje.

Krajem 2013. godine bio je raspisan tender za projektovanje, izgradnju i finansiranje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV), postrojenja za preradu mulja (PPM), postrojenja za spaljivanje mulja (PSM) i kanalizacione mreže za Podgoricu. Na isti su se prijavile tri firme, ali je postupak poništen u cjelosti jer nije bilo nijedne ispravne ponude, odnosno ponude koja je u skladu sa traženim uslovima datim u tenderskoj dokumentaciji.

DOO „Vodovod i kanalizacija“ zajedno sa Glavnim gradom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija intezivno radi na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog projekta. Nacionalna investiciona komisija Vlade Crne Gore ovaj projekat je rangirala kao prioritetni državni projekat iz oblasti zaštite zivotne sredine, čime su stvoreni preduslovi za uspješno finansiranje. U toku su razgovori sa njemačkim Ministarstvom finansija, odnosno Njemačkom razvojnom bankom (KFW) u cilju obezbjeđivanja sredstava za finansiranje ovog projekta.

U ovoj fazi planira se da Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda bude realizovano u kapacitetu do 200.000 ekvivalent stanovnika, obzirom na procenat trenutne priključenosti stanovnika Glavnog grada Podgorice (110.000 ES), uz ostavljanje svih prostornih kapaciteta za buduće kompletiranje krajnjeg kapaciteta postrojenja za 275.000 ekvivalent stanovnika. Takođe, osim PPOV planirano je da bude izveden i dio primarne kanalizacione mreže, tj. glavni fekalni kolektor DN 1200mm sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače, u dužini od 5km, koji bi povezivao staro i novo PPOV-a.

U ovoj fazi je planirana i realizacija još dva manja kolektora DN 1000mm i DN 800mm u dužini od 2,3km sa lijeve strane Morače, u cilju funkcionalnog povezivanja stare mreže i novog glavnog kolektora fekalne kanalizacije. Procijenjena vrijednost I faze iznosi oko 37,5 miliona eura, bez PDV-a.

Planirano je da aktivnosti na pripremi tenderske dokumentacije budu završene u toku 2016. godine, kada se planira i raspisivanje tendera, koji će biti međunarodnog karaktera. Realizacija projekta se očekuje 36 mjeseci od dana zaključivanja ugovora.

II faza - Projekat izgradnje kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice

Ova faza projekta podrazumijeva pokrivanje većeg dijela teritorije Glavnog grada Podgorice mrežom primarnih kolektora fekalne kanalizacije. Ovaj projekat je Nacionalna investiciona komisija Vlade Crne Gore ocijenila kao jedan od prioriternih. Planirano je da finansijska sredstva za ovu fazu dijelom budu obezbijeđena iz sredstava evropskih IPA fondova - kroz program za razvoj infrastrukture Zapadnog Balkana, a dijelom iz sopstvenih sredstava. Kompletna projektna dokumentacija za kolektorsku mrežu je urađena i obuhvata mrežu glavnih kolektora fekalne kanalizacije u dužini od oko 25,2 km u djelovima grada koji nijesu pokriveni ovom vrstom instalacija (Tološi, Gornja Gorica, Donja Gorica, Sadine, djelovi Zabjela, Dahna, Dajbabe, Zelenika...) i sastoji se iz:

- Glavnog sabirnog kolektora sa desne strane rijeke Morače (označen kao kanal K1) koji je prečnika Ø500 i Ø800 i dužine oko 7354m.
Na glavni kolektor duž desne obale rijeke Morače povezuju se kolektori za sledeća gradska naselja i to:
- Kolektor K2 – profila Ø400mm, Ø500mm i Ø700mm, ukupne dužine oko 2208 m, koji prihvata u najuzvodnijem dijelu otpadne vode sa područja naselja Donji i Gornji Vranići i dio naselja Tološi. Trasom kolektor pokriva potrebe budućeg naselja Sadine, kao i naselja Gornja Gorica. Kolektor se završava ulivom u kanal K1 na planiranom kružnom toku obilaznice na Komanskom mostu.
- Kolektor K3 – profila Ø300mm, Ø500mm i Ø800mm, ukupne dužine oko 2625m, koji predstavlja centralni kolektor za Donju Goricu. U najuzvodnijem dijelu vrši se prihvata dijela voda iz Gornje Gorice, dok budućom trasom Cetinjskog puta vrši se prihvata otpadnih voda iz većeg dijela naselja Donja Gorica.
- Kolektor K4 – profila Ø300mm i Ø500mm, ukupne dužine oko 975m, koji prihvata otpadne vode sa dijela Donje Gorice, koji gravitira ka Sitnici.
- Kolektor K5 – profila Ø500mm, ukupne dužine oko 2078m. Trasa kanala ide saobraćajnicom Partizanski put na granici između budućeg naselja Sadine i Tološi, a zatim saobraćajnicom pored fabrike „Elastik“ spaja se sa centralnim kolektorom K2.

- Kolektor K6 – profila Ø400mm, ukupne dužine oko 345m. Predstavlja jedan od centralnih kolektora kroz naselje Tološi i spaja se sa kolektorom K5.
- Kolektor K7 – profila Ø300mm i Ø400mm, ukupne dužine oko 2290m, koji prihvata otpadne vode iz Donje Gorice, u dijelu od Cetinjskog puta do obale Morače.
- Kolektor K8 - profila Ø400mm i Ø500mm , ukupne dužine oko 1270m koji prihvata otpadne vode iz dijela Gornje Gorice, kao i iz budućeg naselja definisanog DUP-om „Radoje Dakić“. Krajnjim dijelom trase kolektor prolazi kroz naselje Kruševac i kod postojećeg Posrtrojenja za prečišćavanje otpadnih voda voda uliva se u mostovski-kolektorski prelaz.
- Kolektor 8a - profila Ø400mm, ukupne dužine oko 760m, koji ide duž ulice Branka Deletića u zahvatu DUP-a „Gornja Gorica 2“ i povezuje se sa kolektorom K10.
- Kolektor K10 – profila Ø500mm, ukupne dužine oko 1102m, koji ide Nikšićkim putem i prihvata otpadne vode sa većeg dijela Gornje Gorice.
- Kolektor K16 – profila Ø400 i Ø500, ukupne dužine oko 2086m prihvata vodu iz gradskog naselja Zabjelo i iz budućeg naselja Zabjelo 8.
- Kolektor K17 – profila Ø250 i Ø400, ukupne dužine oko 1379m, koji ide Lješkopoljskom ulicom i prihvata vode sa dijela Donje Gorice.
- Kolektor K18 – profila Ø400, dužine oko 630m, koji povezuje kolektor iz Lješkopoljske ulice sa kolektorom duž Cetinjskog puta (povezuje se sa lijeve strane obale Morače).

Potrebno je napomenuti da će pojedini od gore navedenih kolektora, a koji se nalaze duž Južne obilaznice i Cetinjskog puta, biti realizovani u okviru izgradnje i rekonstrukcije pomenute trase. To su:

- Dio kanala K1 u dužini od 4104 m,
- Kolektor K3 u dužini od 2625 m,
- Kolektor K4 u dužini 975 m.
- Kolektor K14 (pripada I fazi) u dužini od 1180 m.

Ukupna procijenjena vrijednost kompletne investicije iznosi oko 14 miliona eura sa PDV-om.

Izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice

Najveći dio Projekta izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice realizovan je u toku 2014. godine, kada izgrađeno od 17 do 20 km. Cilj Projekta je širenje kanalizacione mreže i njena potpuna valorizacija priključenjem krajnjih korisnika, kako bi se isključio iz upotrebe što veći broj septičkih jama, što za posljedicu treba da ima sprečavanje zagadjenja podzemnih voda.

U 2015. godini se nastavilo sa izgradnjom sekundarne kanalizacione mreže, u vrijednosti od 1.108.366,48 € za pojedine preostale ulice u naseljima na teritoriji Glavnog grada. Radovi su se finansirali iz sopstvenih sredstava Društva i Budžeta Glavnog grada. Takođe, želimo napomenuti da je u toku 2015. godine Društvo nabavilo potrebnu opremu i mehanizaciju za izvođenje radova na izgradnji hidrotehničke infrastrukture i samo izvodilo pojedine radove na izgradnji kanalizacione mreže.

Planirana je da se sa ovim aktivnostima nastavi i u 2016. godini. Sredstva za finansiranje su obezbijedena iz Budžeta Glavnog grada i „ViK“ d.o.o. Podgorica u iznosu od 300.000,00 €.

3.4 Atmosferska kanalizacija

Društvo je zaduženo za održavanje ulične mreže i kolektora atmosferske kanalizacije. Prema procjenama, dužina atmosferske kanalizacije je oko 150 km.

Do sada je snimljeno i katastarski odradjeno 131.198 m mreže atmosferske kanalizacije, 5.999 slivnika i 642 šahta atmosferske kanalizacije, od čega je u izvještajnom periodu katastarski obrađeno 6.710 m, 403 slivnika i 47 šahti atmosferske kanalizacije.

Održavanje atmosferske kanalizacije

DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica specijalizovanim vozilima vrši održavanje sistema atmosferske kanalizacije. Ovo Društvo dobilo je na održavanje, tokom 2003. godine sistem atmosferske kanalizacije, i u skladu sa tim vrši se redovno ispiranje i otčepljavanje atmosferskih kolektora, kao i njihova registracija kroz katastar instalacija.

Tabela br.10: Aktivnosti na tekućem održavanju atmosferske mreže u 2015. god.

R.b.	Opis pozicije	Jed.mj	Ostvareno
1.	Ispiranje, otčepljavanje i pročišćavanje postojeće atmosferske kanalizacije pomoću visokopritisne autocistijerne	m	11.900
2.	Ručno čišćenje slivničkih šaftova na kanalizacionoj primarnoj i sekundarnoj mreži sa odvozom materijala na deponiju	kom.	2.212
3.	Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže	kom.	10
4.	Geodetsko snimanje identifikovane trase primarne i sekundarne atmosferske kanalizacione mreže i objekata na njoj	m	6.721
5.	Pročišćavanje i crpljenje akumulirane kišnice sa saobraćajnice i iz postojeće atmosferske kanalizacije pomoću fekalne autocistijerne	ture	161

4. DOPUNSKA DJELATNOST DRUŠTVA

U izvještajnom period, Društvo je u saradnji sa Agencijom za izgradnju i razvoj Podgorice, za potrebe realizacije više značajnih projekata vezano za vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu, uradilo sledeću projektnu dokumentaciju:

1. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Antona Čehova" u naselju Murtovina u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici;
2. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Lovćensku" parking u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici;
3. Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6855 fekalnog kolektora za ulicu "Mosorsku" u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici;
4. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda uz KP br 8731 KO Golubovci na putu Podgorica – aerodrom Golubovci;
5. Glavni projekat fekalne kanalizacije u ulici "Dr. Milutina Kažića" u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2" u Podgorici;
6. Glavni projekat fekalne kanalizacije u Srednjoškolskoj ulici i dijelu Studentske ulice u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2" u Podgorici;
7. Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Kakaricka gora (istočna strana) u Podgorici;
8. Glavni projekat fekalne kanalizacije u ulici "Radovana Petrovića" u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici;
9. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u ulici "Ljubotinjskih junaka" - Zagorič u Podgorici;
10. Idejni projekat vodosnabdijevanja zaseoka Krš – Opština Žabljak;
11. Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6176 fekalnog kolektora u Orjenskoj ulici u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici;
12. Glavni projekat priključenja sporedne ulice "Žrtava fašizma" u RO 7037 fekalnog kolektora u ulici "Matije Gupca" u zahvatu DUP-a "Konik – Sanacioni plan" u Podgorici;
13. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u dijelu ulice "Miodraga Bulatovića" - Stari aerodrom u Podgorici;
14. Glavni projekat crpne stanice i cjevovoda između dva rezervoara i razvodne mreže od gornjeg rezervoara do potrošača kod izvorišta u Traboinu, MZ Hoti;
15. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda sa dijela ulice "Koste Racina" u naselju Konik – Vrela Ribnička u Podgorici;
16. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Generala Save Orovića" u naselju Murtovina, u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici;
17. Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6355 fekalnog kolektora u ulici "Mosorskoj", u zahvatu DUP-a "Murtovina – Zlatica" u Podgorici;
18. Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Donja Vrbica – I faza u Podgorici;
19. Glavni projekat fekalne kanalizacije za dio ulice "Đulje Jovanova" u zahvatu DUP-a "Masline" u Podgorici;

20. Glavni projekat odvođenja fekalnih voda u ulici "Ljubotinjskih junaka" u zahvatu DUP-a "Zagorič" u Podgorici;
21. Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Beri – II faza;
22. Tehničko rješenje izmještanja cjevovoda sa katastarske parcele br.43 KO Podgorica 2, u Podgorici;
23. Glavni projekat fekalne kanalizacije I rekonstrukcije vodovoda u Bjelasičkoj ulici, u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4" u Podgorici;
24. Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6177 fekalnog kolektora u ulici "Orjenskoj", u zahvatu DUP-a "Murtočina – Zlatina" u Podgorici;
25. Glavni projekat opremanja bunara na Bioču za potrebe vodovoda u Kučima;
26. Glavni projekat atmosferske kanalizacije za ulicu "Petra Prlje" u naselju Stara Varoš, u zahvatu DUP-a "Stara Varoš" u Podgorici;
27. Tehničko rješenje poboljšanja vodosnabdijevanja dijela ulice "8 marta" u Podgorici;
28. Glavni projekat fekalne kanalizacije za bočne krake na Orjensku ulicu, u zahvatu DUP-a "Murtočina-Zlatina" u Podgorici;
29. Glavni projekat rekonstrukcije vodovoda na magistralnom putu M-2, dionica raskrsnica sa putem za aerodrom – raskrsnica sa obilaznicom Golubovci;
30. Glavni projekat ispusnih cjevovoda atmosferske kanalizacije sa dijela magistralnog puta M-2, dionica od raskrsnice sa putem za aerodrom do raskrsnice sa zaobilaznicom za Golubovce;
31. Tehničko rješenje vodosnabdijevanja zaseoka Donja Radeća u Piperima.
32. Glavni projekat poboljšanja vodosnabdijevanja naselja Velje brdo;
33. Idejno rješenje odvođenja atmosferskih voda sa parkinga TC Maxi u Zmaj Jovinoj ulici u zahvatu DUP-a "Konik – Stari aerodrom" u Podgorici;
34. Glavni projekat fekalne kanalizacije i rekonstrukcije vodovoda za ulice "Mirka Vešovića" i "Džan" u Podgorici;
35. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda sa ulice koja gravitira prema zlatičkom podvožnjaku;
36. Glavni projekat vodovoda u dijelu ulice "Dalmatinske" i rekonstrukcije vodovoda u dijelu bulevara "Džordža Vašingtona", u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici;
37. Tehničko rješenje rekonstrukcije fekalne kanalizacije u Njegoševoj ulici na KP3930 KO PG II u Podgorici;
38. Glavni projekat vodovoda za snabdijevanje UP 158A u zahvatu DUP-a "Tološi 1" u Podgorici;
39. Projekat atmosferske kanalizacije za Dalmatinsku ulicu u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici;
40. Idejni projekat vodosnabdijevanja sela Kornet i Popratnica u Podgorici;
41. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda na teritoriji mjesne zajednice "13 jul" u Podgorici;
42. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u dvorištu O.Š."Radojica Perovič" u Podgorici;
43. Glavni projekat fekalne kanalizacije na Slavonsku ulicu u zahvatu DUP-a "Zagorič1" u Podgorici;

44. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda ka rijeci Ribnici za izbjegličko naselje na Koniku u Podgorici;
45. Glavni projekat rezervoara "Lijeva rijeka" naselje Lijeva Rijeka, u Podgorici;
46. Projekat odvođenja atmosferskih voda sa parking ispred stambene zgrade u ulici "Veljka Vlahovića" u zahvatu DUP-a "Konik – Stari aerodrom" u Podgorici;
47. Glavni projekat fekalne kanalizacije koja se priključuje u RO6289 naselje Doljani u Podgorici;
48. Glavni projekat fekalne kanalizacije za bočni krak Zagrebačke ulice pored Katoličke crkve u zahvatu DUP-a "Konik – Sanacioni plan" u Podgorici;
49. Glavni projekat pumpne stanice za selo Sjenice u Kučima – Podgorica;
50. Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Gornji Rogami - Podgorica.

U toku je izrada sledeće projektne dokumentacije:

1. Projekat cjevovoda Mareza - Novi rezervoar;
2. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Goce Delčeva" u zahvatu DUP-a "Ibričevina" i DUP-a "Masline" u Podgorici;
3. Glavni projekat vodosnabdijevanja sela u MZ Hoti (brdski dio GO Tuzi).

U sledećoj tabeli prikazane su ostale dopunske djelatnosti ovog Društva.

Tabela br.11: Aktivnosti na pružanju ostalih dopunskih usluga

R.b.	Opis	Broj izvršenih predmeta	Vrijednost €
1.	Vodovodni priključci	1.572	345.172,01
2.	Tehnički uslovi priklj.na vodovod i kanalizaciju	506	-
3.	Tehnički uslovi priključenja na fekalnu kanalizaciju	98	18.891,02
4.	Saglasnost na projektnu dokumentaciju	162	-
5.	Projektovanje	6	52.100,00
6.	Upis nelegalnih potrošača – fizička lica	145	28.577,83
7.	Katastar instalacija	3	254,16
8.	Ostale usluge (bespravno utrošena voda)	29	22.058,40
	Ukupno	2.521	467.053,42

Ekipa za detekciju kvarova je u periodu od 1.01. - 31.12.2015. godine, locirala 141 kvar, od toga za fizička lica 80 kvarova i za pravna lica 61.

U izvještajnom periodu, izvršena je zamjena 1.983 vodomjera (527 vodomjera sektor pravnih lica i 1.456 vodomjera sektor fizičkih lica), kao i zamjena: 3.070 komada ventila, 3.131 komada holendera i 3.370 komada gumica. Ugrađeno je 217 magnetnih ventila (potrošačima iz kategorije domaćinstva – kolektivno stanovanje). Takođe je ugrađeno 356 internih vodomjera u stambenom sektoru, 7 infocom vodomjera (1 sektor pravnih lica i 6 sektor fizičkih lica), 376 baylan vodomjera (76 sektor pravnih lica i 300 sektor fizičkih lica).

5. PROBLEMATIKA SEOSKIH VODOVODA

Tokom 2015. godini „ViK“ d.o.o. Podgorica je sprovodilo sledeće aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji vodovodnih sistema seoskog i ruralnog područja Glavnog grada:

Vodovodni sistem Beri

U prethodnom periodu je završena izgradnja I faze vodovodnog sistema Beri, koja je obuhvatala izgradnju primarne i sekundarne vodovodne mreže, u dužini od oko 5 km, kojom je omogućeno priključenje oko 180 domaćinstava na vodovodnu mrežu. Vrijednost I faze je iznosila 240.926,27 €.

U toku 2015. godine Društvo je nastavilo sa aktivnostima na izgradnji II faze vodovoda u Berima. Vrijednost projekta iznosila je 150.538,95 € i izgradnjom je omogućeno priključenje na vodovodnu mrežu za još 100 domaćinstava (trenutno priključeno 40 potrošača). Radovi su se finansirali iz sopstvenih sredstava Društva.

U 2016. godini Društvo je planiralo izgradnju III faze vodovoda Beri, koja će se finansirati iz sopstvenih sredstava Društva, a procijenjena vrijednost radova je 80.000,00 €.

Vodovodni sistem Kuči

U toku 2015. godine su završeni radovi na realizaciji projekta II faze snabdijevanja srednjeg platoa Kuča, kojom su obuhvaćena sela Liješti, Dučići, Gornji Medun i Donji Medun, Sjenice. Najveći dio radova je završen u 2014. godini (138.694,20 eura), a u 2015. godini je realizovano 23.855,49 eura. Radovi su se odnosili na izgradnju primarnog cjevovoda, rezervoar zapremine $V=150 \text{ m}^3$ i pumpne stanice.

U realizaciji ovog projekta pored DOO „ViK“ i Glavnog grada, učestvovali su mještani i Režijski odbor.

Ovaj sistem je stavljen u funkciju tokom avgusta mjeseca i ukupno broji oko 500 potrošača.

Nakon izvedenih istražno – eksploatacionih radova u prethodnom period, na području sela Donja Vrbica, čija vrijednost je iznosila 64.795,50 €.

Društvo je u toku 2015. godine otpočelo sa aktivnostima na izgradnji vodovoda za područje Donja Vrbica u vrijednosti 171.660,25 eura, koji se finansiraju iz sopstvenih sredstava Društva. U izvještajnom period je realizovano 78.197,92 €, a završetak radova se očekuje u prvoj polovini 2016. godine.

Vodovodni sistem Bioči

U toku su radovi na opremanju bunara B3 na izvorištu Bioči, koji služi za vodosnabdijevanje Kuča. Vrijednost navedenih radova iznosi u 22.774,59 €, a finansiraju su iz sopstvenih sredstava Društva. U narednom period planirana je izgradnja cjevovoda u selu Donje Mrke, kojim će se potrošači sa ovog područja povezati na vodovodni sistem Bioča. Vrijednost radova je oko 20.000,00 €, a finansiraće se iz sopstvenih sredstava Društva.

Vodovodni sistem Piperi

U prethodnom periodu završen je projekat povezivanja izvorišta Iverak i Straganačko okno u jedinstven sistem, čija vrijednost je iznosila 310.390,83 €.

U toku 2015. godine vršene su aktivnosti na izgradnji cjevovoda u selima Drezga, Gornji Rogami, Donji i Gornji Vukovići, Rijeci Piperskoj u vrijednosti 17.571,72 €, koji su finansirani iz sopstvenih sredstava Društva.

Takođe, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i lokalnom zajednicom, realizovan je projekat izgradnje vodovoda za sela Baći i Podpeći. Ukupna vrijednost projekta iznosila je oko 40.000,00 €, od čega je učešće Društva bilo 15.409,29 €. U toku 2016. godine planirane su aktivnosti na izgradnji vodovoda u selima Donja Radeća i Zavala.

Vodovodni sistem Komani

U toku 2015. godine Društvo je izvodilo značajne aktivnosti na rekonstrukciji vodovoda Komani, koji su se odnosili na izgradnju i opremanje vodovodne mreže u zaseocima Čafa, Piske i rekonstrukciju glavnog cjevovoda za snabdijevanje MZ Komani. Ukupna vrijednost radova je 48.411,25 €, a u toku 2015. godine je realizovano 30.692,15 €. Sa aktivnostima na unapređenju i poboljšanju vodosnabdijevanja za stanovnike sela u Komanima nastaviće se i u 2016. godini. U ovom trenutku se odvijaju radovi na polaganju cjevovoda u dužini od 1.200 m između rezervoara „Vilina greda“ i „Laške rele“. Završetkom ove aktivnosti omogućiće se priključenje na vodovodnu mrežu za oko 50 potrošača.

Vodovod na teritoriji GO Tuzi

U prethodnom periodu na području Hota, Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice je izgradila dva rezervoara ukupne zapremine 70 m³. U toku su aktivnosti Društva na realizaciji projekta vodosnabdijevanja sela Traboin i Nabom (MZ Hoti), koji se odnose na radove potisnog i distributivnog cjevovoda i pumpnoj stanici, a koji će omogućiti priključenje na sistem vodosnabdijevanja za oko 30 domaćinstava.

Vrijednost radova iznosi 76.436,55 € i financiraju se iz Budžeta Glavnog grada i sredstava Društva. Pored ovih aktivnosti u toku je izrada projektne dokumentacije za rješavanje vodosnabdijevanje još sedam sela u MZ Hoti. Vrijednost projekta se procjenjuje na preko 800.000,00 € i fazno će se realizovati. Planirano je da se sa radovima otpočne u 2016. godini.

Pored navedenih aktivnosti na seoskom području u narednoj godini posvetiće se više pažnje obnavljanju postojećih kapaciteta, i to seoskih bistijerni u selima (Radeč, Zatrijebač, Krševo, Selišta i dr.).

Takođe, u narednom periodu razmatraće se mogućnost organizovanog vodosnabdijevanja na području Bratonožića (sela Pelev brijeg, Klopot i dr.). Obzirom da to seosko područje nema sistem vodosnabdijevanja, DOO „Vodovod i kanalizacija“ je planiralo da uradi studiju vodosnabdijevanja za Bratonožiće. Jedna od osnovnih ideja za rješenje pitanja vodosnabdijevanja jednog dijela naselja, biće svakako izvor u tunelu Trebešica, koji je trenutno kaptiran od strane kompanije koja izvodi radove na izgradnji autoputa. Pored ove, razmatraće se i ostale ekonomski prihvatljive varijante za rješenje vodosnabdijevanja ovog područja.

Osnovni problem, kako smo mnogo puta do sada navodili, koji je prisutan u određenom dijelu seoskih vodovoda, vezan je za dio vodovodnog sistema koji je urađen u ranijem periodu i kod kojih je u velikoj mjeri prisutna dotrajalost opreme. Kao primjer možemo navesti činjenicu da mnogi sistemi u seoskim vodovodima nemaju sigurno kaptirana izvorišta čime je ugrožena njihova bezbjednost, a samim tim i kvalitet vode za piće kojom se snabdijeva stanovništvo.

Svjesni primarne potrebe stanovništva sa ovog područja, smatramo da vodovodi koji trenutno nijesu u funkciji prvenstveno moraju biti dovedeni u tehnički ispravno stanje. Stoga, pomenute aktivnosti Društva su usmjerene na revitalizaciji postojeće infrastrukture na seoskom području.

Problemi koji su ustanovljeni i koje je neophodno riješiti su sledeći:

- ne postoji validna dokumentacija za prethodno navedene sisteme;
- moraju se uraditi kompletni katastri vodovodnih instalacija i elektro instalacija;
- obzirom na godine izgradnje predmetnih cjevovoda pretpostaka je da je većina izgrađena od azbest cementnih cijevi, koje su ugrađene prije 30 godina i više, zbog čega će se pojedine dionice ili čak i cijeli cjevovodi morati zamijeniti novim;
- na osnovu izvršenog snimanja postojećih crpnih stanica i kaptaza potrebno je donijeti zaključke o rekonstrukciji vodnih objekata, zamjeni pumpnih agregata, motora, elektronike i automatike;
- atesti o radnim i zaštitnim uzemljenjima, ugrađenim materijalima i sl.;
- dokumentacija o tehničkom prijemu objekata i upotrebne dozvole,

- dokumentacija o ugrađenoj elektronici, automatici, motorima i crnim agregatima.

U izvještajnom periodu nastavljeni su pregovore sa Elektroprivredom Crne Gore o potpisivanju protokola o izmirenju dugovanja seoskih vodovoda za utrošenu električnu energiju, u koji su uključena i resorna ministarstva Vlade Crne Gore. Nakon potpisivanja pomenutog protokola riješiće se najveći problem koji postoji u preuzimanju seoskih vodovoda od strane Društva.

I tokom 2016. godine nastaviće se sa intezivnim aktivnostima na poboljšanju tehničkih parametara svih seoskih vodovoda na području Glavnog grada. Ovo će podrazumijevati rekonstrukciju postojećih kapaciteta i optimizaciju kompletnih vodovodnih sistema, sa posvećanjem pažnje na sanitarni aspekt tj. kvalitet vode. Sa druge strane, biće servisirane potrebe na eventualnom proširenju pojedinih dijelova sistema.

Za rješavanje navedenih problema stvorene su normativne pretpostavke, jer je izmjenama i dopunama Odluke o vodosnabdijevanju seoskih i drugih naselja na teritoriji Glavnog grada-Podgorice, koje su donijete avgusta 2015. godine, predviđeno da „ViK“d.o.o. Podgorica preuzima samo seoske vodovode koji imaju vodnu dozvolu. Za one seoske vodovode koji nemaju vodnu dozvolu predviđeno je donošenje programa Glavnog grada, kojim će se utvrditi sredstva i izvori finansiranja, nosioci aktivnosti i rok preuzimanja tih vodovoda.

6. PREGLED INVESTICIONIH AKTIVNOSTI

Uz izuzetne napore i aktivnosti na povećanju likvidnosti, Društvo je u 2015. godini uspjelo da realizuje značajne investicija, od kojih je dio radova samostalno izvodilo nakon nabavke specijalnih mašina. Od ukupno realizovanih investicija 75,15% je finansiran iz sredstava Društvo, koja su obezbijeđena iz redovnog poslovanja i kredita, a ostatak radova je finansiran iz Budžeta Glavnog grada, pri čemu je za pojedine radove Društvo plaćalo obavezu po osnovu poreza na dodatu vrijednost. Od realizovanih investicija izdvajamo sledeće:

- Otpočelo se sa realizacijom projekta rekonstrukcije CS „Mareza 1“. Ukupna vrijednost projekta iznosi oko 1,1 milion eura, a u toku 2015. godine je realizovano 441.055,29 €. Radovi se finansiraju iz kreditnih sredstava IRF-a i redovnog poslovanja Društva.
- U 2015.godini završeni su radovi u južnom dijelu GO Tuzi. Ukupna vrijednost radova u 2015. godini je iznosila 213.557,98 €, koji su finansirani iz Budžeta Glavnog grad i sredstava Društva, koje je plaćalo obavezu po osnovu poreza na dodatu vrijednost po prispjelim situacijama.
- U izvještajnom periodu je nastavljeno sa izgradnjom sekundarne kanalizacione mreže i rekonstrukcija vodovoda na području Glavnog grada u djelovima gdje postoje primarni kolektori. Cilj ovog projekta je širenje kanalizacione mreže, prvenstveno radi priključenja što većeg broja potrošača, kao i isključenje što većeg broja septičkih jama i sprečavanju zagađenja podzemnih voda. Ukupna vrijednost izvedenih radova u 2015. godini iznosila je 973.786,01 €, a finansirani su iz Budžeta Glavnog grada (464.474,44€) i sopstvenih sredstava Društva (509.311,57 €).
- U toku 2015. godine završene su aktivnosti na realizaciji II faze snabdijevanja srednjeg platoa Kuča, kojom su obuhvaćena sela Liješti, Dučići, Gornji Medun i Donji Medun, Sjenice. Najveći dio radova je završen u 2014. godini, a u 2015. godini je realizovano 23.855,49 €. Radovi su se odnosili na izgradnju primarnog cjevovoda, rezervoar zapremine $V=150 \text{ m}^3$ i pumpne stanice. U realizaciji ovog projekta pored DOO „ViK“ i Glavnog grada, učestvovali su mještani i Režijski odbor. Ovaj sistem je stavljen u funkciju tokom avgusta mjeseca i ukupno broji oko 500 potrošača.
- Završena je II faza izgradnje vodovodnog sistema Beri, koja će omogućiti priključenje oko 100 domaćinstava na vodovodnu mrežu. Vrijednost Projekta iznosila je 150.538,95 €, a sredstva su obezbijeđena iz redovnog poslovanja Društva.

- U izvještajnom periodu na zahtjev građana, izvođeni su radovi na izradi cjevovoda atmosferske kanalizacije u djelovima grada gdje su postojali veliki problemi neoticanja i sakupljanja vode u kišnom periodu. Društvo je za navedene aktivnosti iz sopstvenih sredstava izdvojilo 41.053,00 €, dok je troškove asfaltiranja ulica finansirao Glavni grad
- Ostale investicije i projektna dokumentacija prikazane su u tabelarnom pregledu.

Tabela br.12: Pregled investicionih aktivnosti za 2015. godinu

I Radovi koji su započeti u prethodnom periodu								
R.br.	Naziv	Izvođač radova	Broj ugovora	Vrijednost investicije	Realizovano u prethodnom periodu	Realizovano u 2015. godini	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže u južnom dijelu GO Tuzi	"Tošković" doo Podgorica	449/13 od 11.11.2013.	566.892,99	353.317,80	213.557,98	0,00	Budžet Glavnog grada
2	Godišnje održavanje integralnog informacionog sistema	ASW Inženjering DOO Beograd	12224 od 06.06.2014.	65.000,00	37.916,62	27.083,38	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Održavanje SCADA Sistema	Elkon doo Podgorica	25610 od 03.12.2014.	49.941,92	4.161,82	45.780,10	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno I			681.834,91	395.396,24	286.421,46	0,00	
II Radovi započeti u 2015.godini								
R.br.	Naziv	Izvođač radova	Broj ugovora	Vrijednost investicije	Realizovano u prethodnom periodu	Realizovano u 2015. godini	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Izvođenje radova na izgradnji građevinskog objekta CS Marez 1, ugradnji hidromašinske opreme, demontaži postojeće opreme u CS ostrojenju TS 10/0,4 Kv 2x630 kVA i montaži nove opreme	Konzorcijum CMC Controlmatic Commerce doo Herceg Novi, Deling doo Tuzla i Electra doo Sarajevo	20861 od 28.10.2015.	948.887,88		404.028,20	544.859,68	"ViK" d.o.o. Podgorica (kreditna sredstva IRF)

2	Izvođenje pripremnih radova na rekonstrukciji CS "Mareza 1"	"ViK" d.o.o. Podgorica	23838 od 30.11.2015.	37.027,09		37.027,09	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje zemljanih i betonskih radova na cjevovodu u Dinoši	Indel Inženjering doo PJ Indeh Hidrogradnja Podgorica	1862 od 06.02.2015.	11.715,92		11.715,92	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje radova na izgradnji AB šahtova u GO Tuzi	"AM sistem" d.o.o. Podgorica	8179 od 05.05.2015.	10.219,64		10.219,64	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje radova na zamjeni postojećeg vodovoda PC fi 2" novim cjevovodom PEVG DN 63mm i DN 25mm u ulici Vladimira i Kosare	"ViK" d.o.o. Podgorica	4625 od 18.03.2015.	2.105,13		2.105,13	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG DN75, DN63, DN40, DN32 i DN25mm u naselju Vranići	"ViK" d.o.o. Podgorica	4626 od 18.03.2015.	3.666,45		3.666,45	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje instalaterskih radova na sanaciji kvara na vodovodnim instalacijama zgrade "Splićanka" u ul.27. marta	"ViK" d.o.o. Podgorica	8680 od 11.05.2015.	883,95		883,95	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
8	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG DN90, DN32 i DN25 mm i prespajanje potrošača sa starog na novoizgrađeni cjevovod u ul.Balkanskoj	"ViK" d.o.o. Podgorica	8679 od 11.05.2015.	4.050,87		4.050,87	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

9	Radovi na prespajanju potrošača i izvođenju novih cjevovoda u centru GO Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	16430 od 01.09.2015.	9.203,31		9.203,31	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Izvođenje vodovodne mreže sa formiranjem čvorova u Dušićima (GO Tuzi)	"ViK" d.o.o. Podgorica	16437 od 01.09.2015.	4.192,13		4.192,13	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
11	Izvođenje radova na vodovodnoj mreži u Omerbožovićima (GO Tuzi), izrada cjevovoda PEVG DN 90,63,32 mm	"ViK" d.o.o. Podgorica	16438 od 01.09.2015.	6.446,25		6.446,25	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN 75mm u ul. Iva Andrića	"ViK" d.o.o. Podgorica	16435 od 01.09.2015.	659,11		659,11	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Izvođenje radova na izradi vodovodne mreže u naselju Vranići	"ViK" d.o.o. Podgorica	16434 od 01.09.2015.	5.016,70		5.016,70	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Izvođenje radova na izmiještanju cjevovoda SC fi 200mm u Ul. Piperskoj	"ViK" d.o.o. Podgorica	18525 od 29.09.2015.	6.010,23		6.010,23	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Izvođenje radova na izradi gradske vodovodne mreže u naselju Doljani	"ViK" d.o.o. Podgorica	18690 od 01.10.2015.	1.791,44		1.791,44	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
16	Izvođenje hidrotehničkih instalacija na novoizgrađenom stadionu FK "Kom" na Zlatici	"ViK" d.o.o. Podgorica	19059 od 06.10.2015.	19.566,63		19.566,63	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
17	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN 90mm sa prespajanjem potrošača u ul. Bjelasičkoj	"ViK" d.o.o. Podgorica	19060 od 06.10.2015.	6.600,58		6.600,58	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

18	Izvođenje radova na izradi internih instalacija na stadionu FK "Zeta"-Golubovci	"ViK" d.o.o. Podgorica	18689 od 01.10.2015.	2.711,55		2.711,55	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
19	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN 110mm u u. Džordža Džeksona	"ViK" d.o.o. Podgorica	18025 od 23.09.2015.	12.114,91		12.114,91	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
20	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG 90mm u naselju Kuće Rakića	"ViK" d.o.o. Podgorica	21569 od 04.11.2015.	5.989,16		5.989,16	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
21	Izvođenje radova na prespajanju potrošača sa postojećih na nove cjevovoda u naselju Omerbožovići	"ViK" d.o.o. Podgorica	21570 od 04.11.2015.	4.027,03		4.027,03	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
22	Izvođenje radova na prespajanju petnaest potrošača na novoizgrađeni cjevovoda PEVG DN 63mm u naselju Doljani	"ViK" d.o.o. Podgorica	21568 od 04.11.2015.	3.792,79		3.792,79	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
23	Izvođenje radova na izmještanju vodomjera za preduzeće "Tržnice i pijace" iz postojećeg u novi vodomjeri šaht	"ViK" d.o.o. Podgorica	21807 od 06.11.2015.	784,01		784,01	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
24	Izvođenje radova na zamjeni i izmještanju postojećeg cjevovoda SC fi 150mm u ul. Dunavskoj	"ViK" d.o.o. Podgorica	21806 od 06.11.2015.	3.156,15		3.156,15	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

25	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN90,63,32 i 25mm i izradi popusta za atmosfersku kanalizaciju u Dinoši	"ViK" d.o.o. Podgorica	10125 od 01.06.2015.	18.033,94		18.033,94	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
26	Izrada koncesionog elaborata za izgradnju fabrike za flaširanje vode na izvoru Ljeskovac		13907 od 28.07.2015.	4.750,00		4.750,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
27	Nabavka opreme i mehanizacije (rovokopač točkaš i kombinirke rovokopača utovarivača)	Rokšped Auto Centar doo Podgorica	18484 od 29.09.2015.	213.900,00		213.900,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
28	Nabavka vozila za obavljanje redovnih djelatnosti	Rokšped Auto Centar doo Podgorica	12495 od 06.07.2015.	49.500,00		49.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
29	Izvođenje radova na dogradnji objekta administrativnog tipa za rad radnika	Konzorcijum Eurozox doo Danilovgrad i Ing invest Danilovgrad	16320 od 31.08.2015.	130.927,87		130.927,87	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
30	Godišnje održavanje integralnog informacionog sistema u pet osnovnih komponenti sistema: dominus, utilitas, sapiens, libris, officius i portal	ASW Inženjering doo Beograd	21813/1 od 06.11.2015.	60.000,00		10.000,00	50.000,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
31	Nabavka, održavanje i nadogradnja Yokogawa SCADA sistema	Elkon doo Podgorica	25943 od 18.12.2015.	79.854,95		5.062,31	74.792,64	"ViK" d.o.o. Podgorica

32	Nabavka, isporuka i ugradnja uređaja za prevenciju cyber prijetnji - Network Security Appliance	Čikom doo Podgorica	21813 od 06.11.2015.	9.988,86		9.988,86	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
33	Nabavka Microsoft licenci	IT-DESK doo Podgorica	9691 od 26.05.2015.	12.855,16		12.854,76	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
34	Nabavka računara i računarske opreme	Skyit doo Podgorica	17558 od 15.09.2015.	39.993,01		39.993,01	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
35	Nabavka aplikativnog rešenja za očitavanje vodomjera korišćenjem mobilnih uređaja	ASW Inženjering doo Beograd	9283 od 18.05.2015.	23.800,00		23.800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno II			1.754.222,70		1.084.569,98	669.652,32	
III Seoski vodovodi								
R.br .	Naziv	Izvođač radova	Broj ugovora	Vrijednost investicije	Realizovan o u prethodno m periodu	Realizovano u 2015. godini	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Nabavka, ugradnja i puštanje u rad pumpne stanice za vodovod Kuči	"Elektrokovi na" doo Podgorica	9296 od 18.05.2015.	11.887,00		11.887,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN110 i DN90mm u naselju Liješte – Kuči	"ViK" d.o.o. Podgorica	9446 od 20.05.2015.	9.094,99		9.094,99	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje radova na izradi seoske vodovodne mreže u naselju Rvaši	"ViK" d.o.o. Podgorica	18688 od 01.10.2015.	591,92		591,92	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

4	Radovi na izradi vodovodne mreže na seoskom području Bioči, Piperi	"ViK" d.o.o. Podgorica	16432 od 01.09.2015.	7.722,53		7.722,53	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Radovi na vodovodnoj mreži- izgradnja cjevovoda PEVG DN 90mm naselje Komani	"ViK" d.o.o. Podgorica	16439 od 01.09.2015.	5.424,34		5.424,34	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Izvođenje instalaterskih radova u naselju Kuči - Dučići, Liješta, Gornji i Donji Medun	"ViK" d.o.o. Podgorica	16436 od 01.09.2015.	2.873,50		2.873,50	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN90,63,32 i 25mm u naselju Piperi - Drezga, Rogami, Donji i Gornji Vukovići	"ViK" d.o.o. Podgorica	10126 od 01.06.2015.	9.794,19		9.794,19	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
8	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda u naselju Donja Vrbica	Konzorcijum Artek doo Podgorica i Ing invest doo Danilovgrad	16564 od 02.09.2015.	171.660,26		78.197,92	93.462,34	"ViK" d.o.o. Podgorica
9	Izvođenje radova na vodovodnoj mreži na Kakrickoj gori	"ViK" d.o.o. Podgorica	16431 od 01.09.2015.	15.214,18		15.214,18	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda za naselje Beri-II faza	Konzorcijum Erlang doo Podgorica i Civil inginering doo Podgorica	16564/1 od 02.09.2015.	150.540,14		150.538,95	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

11	Izvođenje radova na opremanju bunara u Bioču	Konzorcijum Indel Inženjering doo Podgorica	21029 od 29.10.2015.	22.774,59		10.888,50	11.886,09	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Izvođenje radova na rekonstrukciji vodovoda Komani	Sigillum Co doo Podgorica	25690 od 16.12.2015.	25.267,81		25.267,81	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda za naselje Piske-Komani	Konzorcijum AG Infoplan doo Nikšić	26525 od 24.12.2015.	17.719,10		0,00	17.719,10	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda u MZ Hoti	Konzorcijum AG Infoplan doo Nikšić	25689 od 16.12.2015.	76.436,55		0,00	76.436,55	Budžet Glavnog grada i "ViK" d.o.o. Podgorica
15	Izvođenje radova na izradi vodovodne mreže u naselju Piperi - Baći i Podpeći	"ViK" d.o.o. Podgorica	21228 od 02.11.2015.	15.409,29		15.409,29	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno III			542.410,39		342.905,12	199.504,08	
IV Izgradnja sekundarne kanalizacione mreže								
R.br .	Naziv	Izvođač radova	Broj ugovora	Vrijednost investicije		Realizovano u 2015. godini	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Rekonstrukcija vodovodne i izgradnja fekalne kanalizacije na saobraćajnicama na području Glavnog grada (ul. Balkanska i ul. Vladimira i Kosare	"Met&Alu Plast" d.o.o. Danilovgrad Mehanizacija i programat AD Nikšić	27572 od 31.12.2014.	69.452,03		69.450,42	0,00	Budžet Glavnog grada

2	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda fekalne kanalizacije u naselju Doljani	"ViK" d.o.o. Podgorica	7478 od 23.04.2015.	8.622,36		8.622,36	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izgradnja hidrotehničke instalacije - fekalne kanalizacije u ul. Milutina Kažića	"ViK" d.o.o. Podgorica	18094 od 23.09.2015.	23.634,20		23.634,20	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje zemljanih radova na izgradnji sekundarne kanalizacione mreže na teritoriji Glavnog grada	Refena doo Podgorica	15364 od 17.08.2015.	141.492,20		77.055,01	64.437,19	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje betonskih radova na izgradnji sekundarne kanalizacione mreže na teritoriji Glavnog grada	Konzorcijum Artek doo Podgorica i Ing invest doo Danilovgrad	16565 od 02.09.2015.	29.750,00		0,00	29.750,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji fekalne kanalizacije na teritoriji Glavnog grada (ul. Đulje Jovanova, Dalmatinska, Iveze Vukova i dr.)	"ViK" d.o.o. Podgorica	18175/3 od 24.09.2015.	835.415,69		795.024,02	40.391,67	Budžet Glavnog grada i "ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno IV			1,108.366,48		973.786,01	134.578,86	
V Izvođenje radova na izgradnji atmosferske kanalizacije								
R.br	Naziv	Izvođač radova	Broj ugovora	Vrijednost investicije		Realizovano u 2015. godini	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda atmosferske kanalizacije na igralištu iza zgrade Lepe Kate	"ViK" d.o.o. Podgorica	7475 od 23.04.2015.	6.997,16		6.997,16	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

2	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda atmosferske kanalizacije u ulici Georgi Dimitrova	"ViK" d.o.o. Podgorica	7477 od 23.04.2015.	16.066,40		16.066,40	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda atmosferske kanalizacije za parking u ulici Admirala Zmajevića	Interna situacija	7476 od 23.04.2015.	9.584,76		9.584,76	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda atmosferske kanalizacije za Osnovnu školu "Oktoih"	Interna situacija	7479 od 23.04.2015.	8.404,68		8.404,68	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno V			41.053,00		41.053,00	0,00	
	UKUPNO (I+II+III+IV+V)			4.127.887,48	395.396,24	2.728.735,57	1.003.735,26	

Napomena: Za radove koji se odnose na rekonstrukciju vodovodne mreže u GO Tuzi i rekonstrukciju vodovodne i izgradnju sekundarne kanalizacione mreže u ulicama Vladimir i Kosara i Balkanskoj, a finansirani su iz sredstava Budžeta Glavnog grada, obaveza za porez na dodatu vrijednost finansiran je iz sredstava DOO „ViK“ Podgorica.

Tabela br.13: Pregled projektne dokumentacije za 2015. Godinu

R.br.	Naziv	Investiciona vrijednost objekta	Vrijednost izrade projektne dokument.	Ukupno realizovano	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Projekat cjevovod Mareza-Novii rezervoar			Realizacija u toku		Glavni grad DOO"ViK"
2	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Ulicu Goce Delčeva u zahvatu DUP-a "Ibričevina" i DUP-a "Masline" u Podgorici			Realizacija u toku		"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Glavni projekat vodosnabdijevanja sela Spinja, Skorač, Prenkaj i Vatnikaj – Podgorica			Realizacija u toku		"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu Antona Čehova u naselju Murtovina u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici	19.154,80	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Lovčensku ulicu u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici	73.676,46	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6855 fekalnog kolektora u Mosorskoj ulici u zahvatu DUP-a "Murtovina-Zlatica" u Podgorici	25.347,83	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda uz KP broj 8731 KO Golubovci na putu Podgorica - aerodrom "Golubovci"	9.136,43	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

8	Glavni projekat fekalne kanalizacije u ulici Dr Milutina Kažića u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2" u Podgorici	75.027,38	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
9	Glavni projekat fekalne kanalizacije u Srednjoškolskoj ulici u dijelu Studenske ulice u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2" u Podgorici	89.968,78	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Kakaricka gora (istočna strana) u Podgorici	346.598,17	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
11	Glavni projekat fekalne kanalizacije u ulici Radovana Petrovića u zahvatu DUP-a "Murtovina-Zlatica" u Podgorici	34.389,73	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u ulici Ljubotinskih junaka-Zagorič u Podgorici	16.480,52	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Idejni projekat vodosnabdijevanja zaseoka Krš- Opština Žabljak	404.124,00	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6167 fekalnog kolektora u Orjenskoj ulici u zahvatu DUP-a "Murtovina -Zlatica" u Podgorici	12.892,07	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Glavni projekat priključenja sporedne ulice Žrtava fašizma u RO 7037 fekalnog kolektora u ulici Matije Gubca u zahvatu DUP-a "Konik-Sanacioni plan" u Podgorici	28.515,97	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
16	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u dijelu ulice Miodraga Bulatovića -Stari aerodrom u Podgorici	28.827,79	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

17	Glavni projekat crpne stanice I cjevovoda između dva rezervoara i razvodne mreže od gornjeg rezervoara do potrošača kod izvorišta u Trboiniu, MZ Hoti	85.308,32	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
18	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u ulici Koste Racina u naselju Konik-Vrela Rivnička u Podgorici	24.109,83	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
19	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu Generala Sava Orovića u naselju Murtovina, u zahvatu DUP "Murtovina-Zlatica" u Podgorici	194.895,88	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
20	Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6355 fekalnog kolektora u ulici Mosorskoj u zahvatu DUP "Murtovina-Zlatica" u Podgorici	14.051,48	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
21	Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Donja Vrbica - I faza u Podgorici	171.286,74	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
22	Glavni projekat fekalne kanalizacije za dio ul.Đulje Jovanova u zahvatu DUP-a "Masline" u Podgorici	157.942,81	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
23	Glavni projekat odvođenja fekalnih voda u ul. Ljubotinjskih junaka u zahvatu DUP-a "Zagorič" u Podgorici	28.827,79	500,00	500,00	0,00	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice
24	Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Beri - II faza u Podgorici	151.039,58	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

25	Glavni projekat fekalne kanalizacije i rekonstrukcija vodovoda u Bjelasičkoj ulici u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4" u Podgorici	78.579,60	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
26	Tehničko rješenje izmještanje cjevovoda sa katastarske parcele br.43 KO Podgorica 2 u Podgorici	6.958,46	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
27	Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO 6177 fekalnog kolektora u Orjenskoj ulici u zahvatu DUP-a "Murtovina-Zlatica" u Podgorici	13.156,02	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
28	Glavni projekat opremanja bunara na Bioču za potrebe vodovoda u Kučima	24.176,03	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
29	Glavni projekat atmosferske kanalizacije za ul.Petra Prlje u naselju Stara Varoš u zahvatu DUP-a "Stara Varoš" u Podgorici	121.785,33	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
30	Glavni projekat fekalne kanalizacije za bočne krake Orjenske ulici u zahvatu DUP-a "Murtovina-Zlatica" u Podgorici	39.030,99	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
31	Tehničko rješenje poboljšanja vodosnabdijevanja dijela ul.8. marta u Podgorici	17.012,54	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
32	Glavni projekat rekonstrukcije vodovoda na magistralnom putu M-2, dionica raskrsnica sa putem za aerodrom-raskrsnica sa obilaznicom Golubovaca	201.160,02	2.500,00	2.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

33	Glavni projekat ispustnih cjevovoda atmosferske kanalizacije sa dijela magistralnog puta M-2dionica od raskrsnice sa putem za aerodrom do raskrsnice sa zaobilaznicom Golubovci	462.545,97	2.500,00	2.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
34	Glavni projekat poboljšanja vodosnabdijevanja naselja Velje Brdo-Podgorica	256.796,82	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
35	Tehničko rješenje vodosnabdijevanja zaseoka Donja Radeća u Piperima-Podgorica	8.996,25	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
36	Idejno rješenje odvođenja atmosferskih voda sa parkinga TC Maxi u Zmaj Jovinoj ulici u zahvatu DUP-a "Konik-Stari aerodrom" u Podgorici	19.691,14	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
37	Glavni projekat fekalne kanalizacije i rekonstrukcija vodovoda za ul. Mirka Vešovića i ul. Džan u Podgorici	74.516,95	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
38	Tehničko rješenje odvođenje atmosferskih voda sa ulice koja gravitira ka zlatičkom podvožnjaku	1.905,78	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
39	Glavni projekat vodovoda u dijelu Dalmatinske ulice i rekonstrukcija vodovoda u dijelu Džordža Vašingtona u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici	45.020,72	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

40	Tehničko rješenje rekonstrukcije fekalne kanalizacije u Njegoševoj ulici na KP3930 KO PG II u Podgorici	16.423,11	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
41	Glavni projekat vodovoda za snabdijevanje UP 158A u zahvatu DUP-a "Tološi 1" u Podgorici	10.146,31	500,00	500,00	0,00	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice
42	Projekat atmosfenske kanalizacije za Dalmatinsku ulicu u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici	90.454,28	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
43	Idejni projekat vodosnabdijevanja sela Kornet i Popratnica u Podgorici	96.330,95	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
44	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda na teritoriji MZ "13. jul" u Podgorici	15.300,17	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
45	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u dvorištu OŠ "Radojica Perović" u Podgorici	4.692,20	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
46	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Slavonsku ulicu u zahvatu DUP-a "Zagorič 1" u Podgorici	36.874,39	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

47	Tehničko rješenje odvođenje atmosferskih voda sa ka rijeci Ribnici za izbjegličko naselje na Koniku u Podgorici	37.771,91	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
48	Glavni projekat rezervoara "Lijeva rijeka" naselje Lijeva rijeka, Podgorica	29.341,21	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
49	Projekat odvođenja atmosferskih voda sa parkinga isperd stambene zgrade u ulici Veljka Vlahovića u zahvatu DUP-a "Konik-Stari aerodrom"	9.686,01	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
50	Glavni projekat fekalne kanalizacije koja se priključuje u RO6289 naselje Doljani u Podgorici	18.971,76	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
51	Glavni projekat fekalne kanalizacije za bočni krak Zagrebačke ulice pored katoličke crkve u zahvatu DUP-a "Konik - Sanacioni plan" u Podgorici	7.562,01	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
52	Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Gornji Rogami - Podgorica	85.442,61	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
53	Glavni projekat pumpne stanice za selo Sjenice u Kučima	8.836,66	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno	1.164.139,93	38.700,00	38.700,00	0,00	

Pripremne aktivnosti za izgradnju fabrike za flaširanje vode za piće, na izvorištu Ljeskovac

Društvo je u prethodnom periodu uradilo niz značajnih aktivnosti s ciljem pripreme planirane investicije. Izvršeni su grubi građevinski radovi na kaptiranju izvorišta Ljeskovac, izveden je odvodni kanal sa mjernim profilom radi registracije količine vode, nakon čega se pristupilo permanentnom praćenju kvaliteta vode i količine proticaja vode sa ovog izvorišta. Registrovana je minimalna izdašnost od oko 110l/s. Takođe, u toku 2015. godine urađen je koncesioni elaborat kojim je utvrđeno da ovaj izvor ispunjava sve uslove (kvalitet vode, kapacitet i dr.) potrebne za njegovu valorizaciju.

Planirano je da se kroz privatno – javno partnerstvo realizuje ovaj projekta, čija procijenjena vrijednost iznosi 3 mil eura, sa adekvatnim partnerom koji bi imao obezbijeđeno tržište za plasman proizvoda.

7. PREGLED FINANSIJSKIH POKAZATELJA

7.1. Izvori finansiranja

“Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Podgorica, u cjelosti formira prihod realizacijom proizvoda i usluga iz domena svoje djelatnosti (samofinansiranjem).

7.2. Prihodi

Shodno važećim zakonskim propisima, ukupan prihod se formira na bazi fakturisane realizacije tekućeg perioda (poslovni prihodi) i vanrednih prihoda (bez PDV-a). Poslovni prihod na nivou Društva za 2015. godinu iznosi 11.283.559,56 €, vanredni prihod i prihodi od finansiranja 837.210,56 €, što znači da je ukupan prihod 12.120.770,12 €.

Slijedi prikaz ukupnog prihoda po vrsti izvršenih usluga (bez PDV-a), kao i njihovim procentualnim učešćem u ukupnom prihodu.

Tabela br.14: Prihodi

R.b.	Elementi	Ostvareno u 2015.	% učešća
A	Poslovni prihod	11.283.559,56	93,09
1	Po osnovu prodaje vode i odvođenja otpadnih voda	9.544.820,33	78,75
2	Po osnovu radova i usluga	1.321.127,41	10,90
3	Ostali poslovni prihodi	417.611,82	3,45
B	Prihodi od finansiranja i vanredni prihodi	837.210,56	6,91
	UKUPAN PRIHOD (A+B)	12.120.770,12	100,00

Ukupni prihodi u 2015. godini su manji u odnosu na prethodnu godinu za 4,88%. Razlozi za smanjenje ukupnih prihoda su:

- smanjenje vanrednih prihoda zbog povećanje naplate potraživanja.
- smanjenje prihod od prodaje vode i odvođenja otpadnih voda zbog promjene strukture potrošnje vode po kategorijama potrošača- Iako je došlo do povećanja fakurisanih količina vode, povećanje imamo za kategorije potrošača kojima se voda i usluga kanalizacije obračunavaju po najnižim cijenama. To su kategorije domaćinstva- privatni sektor, zelenilo i sporski objekti (2011. godine drastično smanjena cijena vode) i GO Danilovgrad.
- u 2015. godini nijesmo imali prihode iz Budžeta Glavnog grada za održavanje atmosferske kanalizacije.

7.3. Rashodi

Ukupni rashodi Društva za period januar - decembar 2015. godine, iznose 11.691.875,06 €.

Slijedi prikaz rashoda ostvarenih u izvještajnom periodu (bez PDV-a), prema vrsti troškova:

Tabela br.15: Rashodi

R.b.	Naziv konta	Ostvareno u 2015.	% učešća
A	POSLOVNI RASHODI	10.431.920,39	89,22
I	Troškovi materijala i energije	2.363.119,04	20,21
1	Troškovi materijala	1.172.226,87	
2	Troškovi električne energije i goriva	1.190.892,17	
	Troškovi električne energije	1.037.320,80	
	Troškovi goriva	153.571,37	
II	Troškovi zarada i naknada	5.448.397,46	46,60
1	Troškovi neto zarada	2.815.566,07	
2	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	2.007.081,24	
3	Troškovi naknada	117.887,19	
4	Troškovi ostalih ličnih primanja	507.862,96	
III	Troškovi usluga	960.631,41	8,22
1	Troškovi usluga tekućeg investicionog održavanja	265.136,48	
2	Troškovi transporta i PTT usluga	55.138,50	
3	Troškovi naknada za zahvaćenu i ispuštenu vodu	368.809,47	
4	Troškovi ostalih usluga	271.546,96	
IV	Troškovi amortizacije	1.071.072,06	9,16
V	Nematerijalni troškovi	588.700,42	5,04
B	RASHODI FINANSIRANJA I VANREDNI RASHODI	1.259.954,67	10,78
I	Rashodi finansiranja	195.291,67	1,67
II	Vanredni rashodi	1.064.663,00	9,11
1	Rashodi iz ranijih godina	437.402,63	
2	Gubici po osnovu rashodovanja	4.570,35	
3	Ostali rashodi	622.690,02	
C	TROŠKOVI POSLOVANJA (A+B)	11.691.875,06	100,00

Ukupni rashodi u 2015. godini su bili na nivou planiranih, a za 6,49% veći u odnosu na prethodnu godinu.

Analizirajući ukupnu strukturu troškova može se vidjeti da najveće učeće otpada na poslovne rashode 89,22%, dok se 10,78% odnosi na rashode finansiranja i vanredne rashode.

- Možemo konstatovati da su troškovi materijala povećani za 18,14% u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat proširenja vodovodne i kanalizacione mreže, a radove je najvećim dijelom izvodilo Društvo sopstvenom mehanizacijom;
- Troškovi zarada i naknada veći su u odnosu na 2014. godinu za 12,95%, povećanje ovih troškova uslovile su uplate Sindikatu Društva, koje su se odnosile na otpremnine radnicima, jubilarne nagrade, pomoći u slučaju smrti člana porodice, nabavka lijekova i pomoć za liječenje zaposlenih i dr;
- Troškovi amortizacije su veći u odnosu na prošlu godinu za 8,05% iz razloga što je dio novih sredstava stavljen u upotrebu;
- Nematerijalni troškovi su veći u odnosu na 2014. godinu iz razloga aktivnosti Društva vezanih na unapređenje i poboljšanje naplate, konstantno slanje obavještenja i opomena korisnicima naših usluga, što je prouzrokovalo navedeno povećanje po osnovu usluga javnih izvršitelja, poštanskih usluga, sudskih taksi, koji čine oko 85% ukupnih nematerijalnih troškova.

7.4 Finansijski rezultat

Za period januar - decembar 2015. godine, Društvo je ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 12.120.770,12 €, dok ukupni rashodi u istom periodu, iznose 11.691.875,06 €. Nakon pokrića ukupnih rashoda, ostvaren je višak prihoda nad rashodima – tj.dobit koja iznosi 428.895,06 €.

U tabelarnom pregledu, dat je Bilans uspjeha i raspored rezultata poslovanja, upoređen sa planom, kao i sa ostvarenjem za prethodnu godinu.

Tabela br.16: Finansijski rezultat

R.b.	Elementi	Ostvareno u 2014	Plan za 2015. godinu	Ostvareno u 2015	Index	
		1	2	3	3/1	3/2
A	Poslovni prihod	11.429.833,27	12.494.984,87	11.283.559,56	98,72	90,30
1	Po osnovu prodaje vode i odvođenja otpadnih voda	9.693.807,77	10.994.984,87	9.544.820,33	98,46	86,81
2	Po osnovu održavanja atmosferske kanalizacije	140.744,73	0,00	0,00	-	-
3	Po osnovu radova i usluga	1.249.689,35	1.500.000,00	1.321.127,41	105,72	88,08
4	Ostali poslovni prihodi	345.591,42	0,00	417.611,82	120,84	-
B	Prihod od finansiranja i vanredni prihod	1.312.554,99	400.000,00	837.210,56	63,78	209,30
I	UKUPAN PRIHOD (A+B)	12.742.388,26	12.894.984,87	12.120.770,12	95,12	94,00
A	Poslovni rashod	9.319.751,88	10.700.000,00	10.431.920,39	111,93	97,49
1	Materijalni troškovi i energija	2.054.838,62	2.650.000,00	2.363.119,04	115,00	89,17
2	Troškovi zarada i naknada	4.823.559,72	5.300.000,00	5.448.397,46	112,95	102,80
3	Troškovi usluga	1.020.458,08	1.100.000,00	960.631,41	94,14	87,33
4	Troškovi amortizacije	991.312,52	1.300.000,00	1.071.072,06	108,05	82,39
5	Nematerijalni troškovi	429.582,94	350.000,00	588.700,42	137,04	168,20
B	Rashodi od finansiranja i vanredni rashodi	1.659.787,20	1.700.000,00	1.259.954,67	75,91	74,11
II	UKUPAN RASHOD (A+B)	10.979.539,08	12.400.000,00	11.691.875,06	106,49	94,29
III	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA (I-II)	1.762.849,18	494.984,87	428.895,06	24,33	86,65
IV	TEKUĆI POREZ NA DOBIT	37.223,00		0,00		
III	NETO DOBITAK (III - IV)	1.725.626,18		428.895,06		

7.5 Naplata potraživanja

- a) Po osnovu vode i usluga kanalizacije po kategorijama potrošača (privreda i domaćinstva)

Tabela br.17: Naplata potraživanja

r.br	Opis-Osnov	Pravna lica	Domaćinstva		Ukupno
			Stambene zgrade	Individualni objekti	
1	Nenaplaćena potraživanja iz prethodnog perioda	2.937.398,36	3.220.887,94	2.766.709,12	8.924.995,42
2	Fakturisano u periodu 01.01-31.12.2015.	3.959.151,16	3.090.112,57	3.034.310,10	10.083.573,83
3	Ukupna potraživanja (1+2)	6.896.549,52	6.311.000,51	5.801.019,22	19.008.569,25
4	Naplaćeno u periodu 01.01-31.12.2015.	4.644.434,37	2.801.796,66	2.571.625,04	10.017.856,07
5	Procenat naplate (4:2)	117,31	90,67	84,75	99,35
6	Procenat naplate sa prenosom (4:3)	67,34	44,40	44,33	52,70
7	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2015.	2.252.115,15	3.509.203,85	3.229.394,18	8.990.713,18

- b) Opština Danilovgrad
 nenaplaćena potraživanja iz ranijeg perioda..... 190.783,18 €
 fakturisano u 2015. godini 128.113,83 €
 naplaćeno u 2015. godini 56.154,73 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2015. godine..... 262.742,28 €
- c) Hidranti i cistijerne
 nenaplaćena potraživanja iz ranijeg perioda..... 304,24 €
 fakturisano u 2015. godini 1.133,52 €
 naplaćeno u 2015. godini 1.252,92 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2015. godine..... 184,84 €
- d) Po osnovu potraživanja za usluge
 naplaćeno u 2015. godine846.648,61 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2015. godine 386.802,21 €

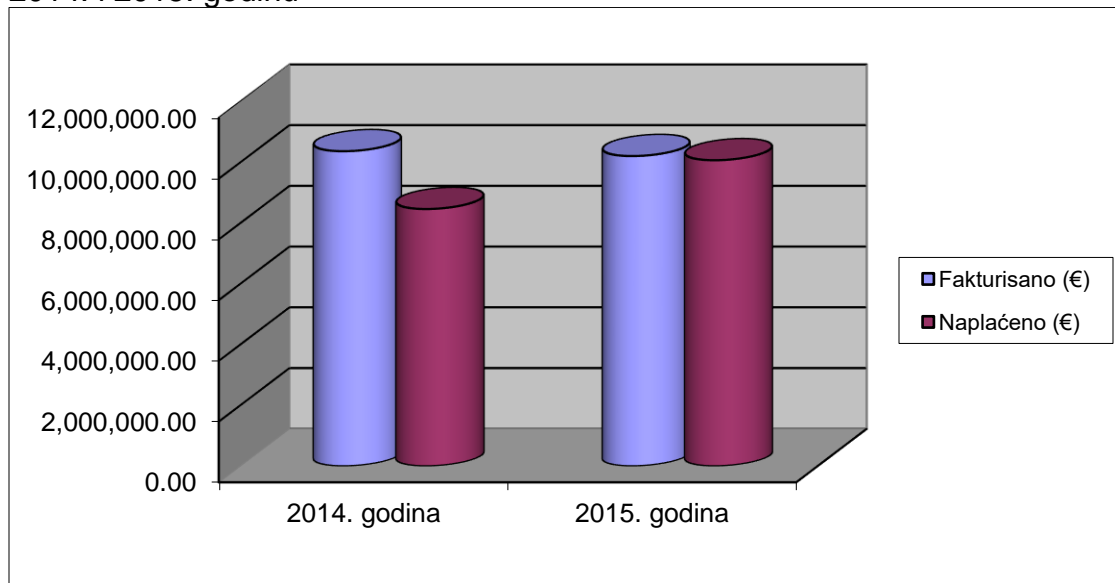
Ukupno **naplaćena potraživanja** na dan 31.12.2015. godine (po gore navedenim osnovama) iznose **10.921.912,33 €**.

U 2015. godini, po osnovu usluga vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, naplaćeno je ukupno **10.075.263,72 €**, posmatrano za sve kategorije potrošača, Opštinu Danilovgrad i hidrante i cistijerne, što je čak za 18,97 % više u odnosu naplaćenu realizaciju iz istog perioda prošle godine – 8.468.630,19 €. U odnosu na ukupno fakturisano količinu u ovoj godini, naplaćeno je 98,65 %.

Tabela br.18: Uporedni pregled fakturisanja i naplate vode i usluga kanalizacije za 2014 i 2015.godinu

	2014	2015
Fakturisano €	10.372.373,89	10.212.821,18
Naplaćeno €	8.468.630,19	10.075.263,72
%	81,64%	98,65%

Grafik br.3: Uporedni pregled fakturisanja i naplate vode i usluga kanalizacije za 2014. i 2015. godinu

Od **kategorije pravnih lica** (privreda i ustanove) naplaćeno je 4.644.434,37 €, što je 117,31 % fakturisane vrijednosti (naplaćena potraživanja iz ranijeg perioda).

Od **kategorije domaćinstva (ukupno stambeni i privatni sektor)**, naplaćeno je 5.373.421,70 €, što je 87,74 % fakturisane vrijednosti, a u odnosu na naplaćenu realizaciju za 2014. godinu više za čak 20,91%, kada je naplaćeno 4.443.974,98 €.

Posmatrano pojedinačno, od **stambenog sektora** naplaćeno je 2.801.796,66 € što je u odnosu na 2014. godinu više za 20,08 %, kada je naplaćeno 2.333.196,06 €.

Dok je u **privatnom sektoru** u 2015. godini naplaćeno 2.571.625,04 € što je za 21,83 % više u odnosu na 2014. godinu, kada je naplaćeno 2.110.778,92€.

Ukupno **nenaplaćena potraživanja** na dan 31.12.2015. godine (po gore navedenim osnovama) iznose 9.640.442.51 €.

Stanje ukupnih obaveza na dan 31.12.2015. godine iznosi 4.890.288,74 €, čija je struktura sledeća:

- obaveze prema dobavljačima.....284.249,39 €
- dugoročni kredit od IRF.....3.850.088,90 €
- obaveze za kamate po dugoročnom kreditu..... 755.950,45 €

Društvo u ovom trenutku nema obaveza prema dobavljačima, zaposlenima i državi.

7.6. Cijena vode

Cijene vode i odvođenja otpadnih voda prikazane su u tabeli koja slijedi:

Tabela br.19: Cijene vode i kanalizacije

R.b.	Kategorija potrošača	Cijena vode €/m ³	Cijena kanalizacije €/m ³
1.	Prva kategorija potrošača privredna društva, preduzetnici i svi potrošači koji nijesu obuhvaćeni drugom kategorijom	1,330	0,665
2.	Druga "A" kategorija potrošača ustanove i organizacije kao što su: predškolske, školske, kulturno-prosvjetne i socijalno-zdravstvene ustanove, objekti Vojske Crne Gore	1,146	0,573
3.	Druga "B" kategorija potrošača-domaćinstva (kolektivno i individualno stanovanje) za zalivanje zelenih površina, rada fontana, javnih česama i sportskih objekata	0,405	0,202

8. OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

Javna funkcija je pokrivena redovnim održavanjem osnovnih kapaciteta primarne i sekundarne vodovodne mreže i urednim snabdijevanjem potrošača vodom, kako je bilo i planirano Programom, kao i pokrivenost uslugama odgovarajućeg kvaliteta koje ovo Društvo pruža. Tokom 2015. godine, sa svih vodoizvorišta obezbijeđena je kvalitetna voda za piće. Rezultati ispitivanja koja se obavljaju u laboratoriji Društva, koja konstantno vrši kontrolu kvaliteta vode za ljudsku upotrebu, pokazuju da je voda za piće koja se isporučuje potrošačima mikrobiološki i fizičko-hemijski ispravna i u skladu sa važećim Pravilnicima.

U ovom trenutku aktivnosti na implementaciji HACCP sistema samokontrole su završene, čime će se još više unaprijediti politika poslovnog procesa Društva i kroz konstantnu kontrolu, utemeljenu na sigurnosti snadbijevanja vodom za ljudsku upotrebu i stalnom podizanju svijesti o važnosti sprovođenja preventivnih mjera osigurati zdravstvenu ispravnost i sigurnost isporučene vode potrošačima.

DOO "ViK" Podgorica je 2015. godinu završilo sa pozitivnim finansijskim rezultatom.

Ovu godinu karakteriše sledeće:

- **Potisnuta voda** - U izvještajnom periodu je potisnuto sa svih vodoizvorišta 35.894.792 m³ vode, što je za 5,69% više u odnosu na prethodnu godinu i 2,98% manje u odnosu na plan;
- **Fakturisana voda** - U toku 2015. godine ukupno je fakturisano 18.531.403 m³, što je 5,80% više u odnosu na 2014. godinu i 1,79 % manje od planiranih količina za 2015. godinu;
- **Gubici vode.** Na osnovu podataka o potisnutoj i fakturisanjoj količini vode za izvještajnu godinu, utvrđeno je da gubici iznose 17.363.389 m³ ili 48,37%, što je ispod gubitaka planiranih Programom rada (49%). Trend smanjenja gubitaka iz godine u godinu se nastavlja i u narednom periodu Društvo će nastaviti sa aktivnostima na smanjenju gubitaka vode;
- **Realizacija važnih investicija.** U toku 2015. godine DOO „ViK“ je završilo projekat rekonstrukcije i izgradnje sistema za vodopsnabdijevanje GO Tuzi. Takođe nastavilo se sa izgradnjom sekundarne kanalizacione mreže na području Glavnog grada u ulicama gdje postoje primarni kolektori.

U izvještajnom periodu otpočelo se sa realizacijom jednog od najznačajnijih projekata kako za Društvo, tako i za građane Glavnog grada i Opštine Danilovgrad, rekonstrukcija CS „Mareza 1“. Osim gore pomenutih sve investicije su navedene u poglavlju 6. Izvještaja.

- **Naplata potraživanja** - Uvođenjem posebnog organa - Javni izvršitelj, koji obavlja izvršiteljsku djelatnost kao javnu službu, novoformirano Odjeljenje za utuženja je kroz svoje aktivnosti uspjelo da poveća ukupni procenat naplate, koji za 2015. godinu, za sve kategorije potrošača uključujući i Danilovgrad i hidrante i cisterne, iznosi 98,65%. Pozitivni efekti rada ovog odjeljenja su posebno izraženi u naplati potraživanja od potrošača u stambenom sektoru, koji imaju zajedničke vodomjere, gdje do sada nijesmo imali kvalitetna rješenja za naplatu, koja je do sada bila minorna. Takođe su bile preduzete intezivne aktivnosti na redovnim obavještenjima i opomenama.
- **Odnos sa potrošačima** - U cilju podizanja nivoa usluga i zadovoljenje svih potrošača, novoformirano Odjeljenje za reklamacije je razmatralo sve prispjele prigovore od strane korisnika naših usluga i u zakonski utvrđenom roku dostavilo odgovore na iste.
- **Ukidanje ili evidentiranje potrošača koji bespravno koriste vodu.** Društvo je tokom 2015. godine, nastavilo koordinirane i kontinuirane aktivnosti na utvrđivanju raznih nepravilnosti od strane korisnika usluga vodosnabdijevanja: samovoljnog i bespravnog priključenja na vodovodnu mrežu, krađe vode, tehnički neispitanih priključaka i sl. U toku 2015. godine podnijeto je 26 krivična prijava i 5 dopuna krivičnih prijava protiv lica koja su se samovoljno priključivala na vodovodnu mrežu, čija djela su kvalifikovana kao krivična djela krađe, samovlašća, oštećenja javne stvari i ugrožavanje zdravlja neispitanim priključcima.
U postupku po ovim prijavama ostvarena je saradnja sa Upravom policije, Državnim tužilaštvom i Osnovnim sudom u Podgorici, u cilju dopunjavanja činjenica, sprovođenja, gonjenja i kažnjavanja;
- **U cilju poštovanja zakonske obaveze o zaštićenim objektima**, Društvo je izradilo plan zaštite objekata za Upravnu zgradu, vodoizvorišta i crpne stanice;
- **Obezbjeđenje vodoizvorišta fizičkom zaštitom.** Objekti na Marezi, Zagoriču, Čemovskom polju, rezervoar Ljubović i Upravna zgrada je pod 24 časovnim nadgledanjem uz obaveznu kontrolu ulazaka u zaštitne zone. Održavanje okolne vegetacije svih zaštitnih zona je permanentno, kako bi se izbjegle štete i opasnosti od ugrožavanja istih (požar, zagađenje i dr);

- **Ažuriranje baze podataka potrošača.** Reevidencijama terena Društvo je ažuriralo postojeću bazu podataka potrošača i ista je proširena.

Urađene su pripremne aktivnosti kako bi se pristupilo rješavanju **problema odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda**, što je detaljnije obrađeno u predmetnom Izvještaju.

Predlog mjera

Na bazi sagledanog postojećeg stanja i problema u funkcionisanju sistema, što je iskazano ovim Izvještajem, Društvo je jasno definisalo polja na kojima u narednom periodu može djelovati i istrajavati u namjeri eliminisanja postojećih problema.

1. Vodoizvorišta

Radi potpune pouzdanosti i kontinuiteta u snabdijevanju građana kvalitetnom vodom za piće, neophodno je uraditi sljedeće:

- Završetak radova na rekonstrukciji crpne stanice „Mareza 1“;
- Izrada studije vodosnabdijevanja Glavnog grada za period 2016-2020. godina;
- Izrada Glavnog projekta i Studija uticaja centralnog rezervoara od 20.000 m³ na životnu sredinu;
- Izgradnja fabrike za flaširanje vode na izvorištu Ljeskovac;
- Saradnja sa nadležnim institucijama Glavnog grada u cilju zaštite neposredne okoline u blizini vodoizvorišta Ćemovsko polje, radi očuvanja vodoizvorišta i sprečavanje zagađenja podzemnih voda;
- U cilju smanjenja ukupnih gubitaka u sistemu obratiće se posebna pažnja na izbor režima rada pumpnih agregata, kao i potrošnju električne energije vodeći računa da se održi određeni nivo usluge, u svakom trenutku, kod krajnjih potrošača.

Direktan uticaj na rad crpnih stanica i rad pumpnih agregata, sa aspekta smanjenja potrošnje, kao osnovnog parametra u sistemu može da ima smanjenje gubitaka na mreži i racionalna potrošnja vode na cijeloj teritoriji Glavnog grada sa posebnim akcentom na naselja (Zeta, Tuzi, Donja Gorica, Dahna i dr.).

2. Vodovodna mreža

- Redovan obilazak i kontrola vodovodne mreže i objekata na njoj (šahte, sa popravkom armatura u istim);
- Rekonstrukcija i zamjena vodovodne mreže na području Glavnog grada;

- Nastavak rekonstrukcije i izgradnje vodovodne mreže za vodosnabdijevanje GO Tuzi;
- Sanacija dijela vodovodne mreže u Karabuškom polju;
- Izgradnja vodovodnog sistema na Kakarickoj gori;
- Izgradnja vodovodne mreže na području GO Golubovci;
- Smanjenje pritiska u djelovima grada Donja Gorica, Farmaci, Kokoti, Grbavci, Lekići, Dajbabe, područje Zete i Dinoše (u zimskom periodu) gdje su registrovani brojni kvarovi (pucanje cijevi zbog visokog pritiska);
- Rekonstrukcija starih azbestno cementnih cjevovoda u djelovima grada gdje su evidentirani najčešći kvarovi;
- Ažuriranje postojećih i identifikacija i položajno snimanje novih cjevovoda i njihova katastarska evidencija, sa ciljem smanjenja gubitaka na mreži i za potrebe PUP-a.

3. Izradom dijela projektne dokumentacije, kao i usvajanjem strateških i prostorno planskih dokumenata, stvoreni su preduslovi za početak realizacije sledećih projekata neophodnih za dalji razvoj Glavnog grada Podgorice:

- **Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom**

Projekat je podijeljen u dvije faze i obuhvataće izgradnju novog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, glavnog kolektora i odvodnih kanala primarne kanalizacione mreže.

- **I faza- Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora** - I faza Projekta koja je ujedno i osnovna, predstavlja izgradnju Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora sa mostovskim prelazom uz dva manja kolektora sa lijeve strane rijeke Morače. Ukupna dužina kanalizacione mreže primarnih kolektora obuhvaćena ovom fazom projekta iznosi oko 7,3km. Procijenjena vrijednost I faze iznosi 37,5 miliona eura, bez PDV-a.

- **II faza - Izgradnja primarnih kolektora fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorica** - Projekat obuhvata izgradnju primarne kanalizacione mreže u jugozapadnom dijelu Glavnog grada tj., u djelovima grada koji nisu pokriveni ovom vrstom instalacija (Tološi, Gornja Gorica, Donja Gorica, Sadine, djelovi Zabjela, Dahna, Dajbabe i Zelenika). Ovim fazom projekta kompletiraće se sistem fekalne kanalizacije na cijelom gradskom području i njegova implementacija bi trebala da ide paralelno sa izgradnjom Novog PPOV. Nacionalna komisija ocijenila je ovaj projekat kao jedan od prioriternih i kao takav je kandidovan za finansiranje kroz IPA program. Vrijednost II faze projekta je procijenjena na 14 miliona eura sa PDV-om.

- **Nastavak izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice.** Realizovanim radovima u prethodnom periodu u dužini 20-25 km, pokriven je veći dio saobraćajnica na području u naseljima gdje su već izgrađeni primarni kolektori Planirano je da se u 2016. godini nastavi s izgradnja sekundarne kanalizacione mreže, u vrijednost 300.000,00 € i finansiraće se iz Budžeta Glavnog grada i sredstava „ViK“ d.o.o. Podgorica.
- 4. **Ažuriranje i dopuna katastra atmosferske kanalizacije uz utvrđivanje funkcionalnog stanja kolektora** (snimanje kamerom);
- 5. **Smanjenje administrativnih gubitaka** (poboljšano očitavanje);
- 6. **Identifikovanje (položajno određivanje) svih potrošača** – mjernih instrumenata, sa svrhom ažuriranja baze podataka i analitičke obrade samih podataka;
- 7. **Poboljšano očitavanje i mjerenje potrošnje.** Društvo će morati u narednom periodu da radi na uklanjanju subjektivnih slabosti, što znači da će se posebno voditi računa o redovnom očitavanju i mjerenju potrošnje. Tom cilju u velikoj mjeri će i doprinijela nastavak **ugradnje vodomjera na daljinsko očitavanje sa daljinskim isključenjem vode.**
- 8. **Ukidanje ili evidentiranje potrošača koji bespravno koriste vodu;**
- 9. Podnošenje **krivičnih prijava** protiv fizičkih i pravnih lica zbog krađe vode i nedozvoljenog priključenja na vodovodnu mrežu.
- 10. Preduzeti aktivnosti s ciljem **povećanja nivoa naplate**, kao što su: medijsko obraćanje korisnicima putem apela i upozorenja; permanentnim upućivanjem opomena pred utuženje; konstantnim isključenjima sa vodovodne mreže korisnika koji svoje obaveze ne izmiruju prema Društvu i prinudnu naplatu- izvršenja kao krajnjoj mjeri u naplati potraživanja.
- 11. **Odnosi sa javnošću** – treba uključiti javnost u sve aspekte vodosnabdijevanja kako bi ih poznali sa predstojećim promjenama u ovoj oblasti. Efikasan program odnosa sa javnošću je sredstvo kojim Društvo može da obezbijedi snažnu podršku javnosti.

Izvršni direktor

Vladan Vučelić, dipl. ecc

DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
»VODOVOD I KANALIZACIJA«
PODGORICA

Broj: 7679
Podgorica, 30.03.2016. godine

Na osnovu člana 32 Statuta »Vodovod i kanalizacija« d.o.o. Podgorica Odbor direktora »Vodovod i kanalizacija« d.o.o. Podgorica, na sjednici održanoj dana 30.03.2016.godine, donio je

ODLUKU

USVAJA SE Izveštaj o radu »Vodovod i kanalizacija« d.o.o. Podgorica za 2015.godinu.

Izveštaj iz stava 1 je sastavni dio ove Odluke.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK
ODBORA DIREKTORA
Prof. dr. Petar Živković

DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
»VODOVOD I KANALIZACIJA«

PODGORICA

Broj: 7675
Podgorica, 30.03..2016. godine

Na osnovu člana 18 i 32 Statuta »Vodovod i kanalizacija« d.o.o. Podgorica Odbor direktora »Vodovod i kanlaizacija« d.o.o. Podgorica, na sjednici održanoj dana 30.03.2016.godine, daje sljedeći

PRIJEDLOG
ODLUKE O RASPODJELI OSTVARENE DOBITI

Dobit koju je Društvo sa ograničenom odgovornošću »Vodovod i kanalizacija« Podgorica, ostvarilo u 2015.godini, u iznosu od 428.895,06 eura, usmjerava se na sljedeći način:

- iznos od 200,000,00 eura za investicije Društva u cilju izgradnje i rekonstrukcije vodovodne mreže na području GO Tuzi, Karabuškog polja i GO Golubovci,
- iznos od 150.00,00 eura za investicije Društva u cilju izgradnje fekalne kanalizacije na području Glavnog grada ,
- iznos od 78.895,06 eura za investiciono održavanje atmosfere kanalizacije

PREDSJEDNIK
ODBORA DIREKTORA
Prof. dr. Petar Živković

Pravni osnov

Osnov za donošenje Odluke kojom se predlaže raspodjela Dobiti Društva sadržan je u članu 18 i 32 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, (koji je donijet 24.07.2013.godine, na koji je Skupština Glavnog grada dala saglasnost Odlukom br.01-030/13-868 od 31.08.2013.godine, a koji izmijenjen i dopunjen Odlukom Odbora direktora Društva od 22.07.2014.godine, na koju je Skupština Glavnog grada dala saglasnost Odlukom od 07.11.2014.godine).

Članom 18 je utvrđeno da Osnivač donosi odluku o raspodjeli dobiti, a članom 32 je utvrđeno da Odbor direktora predlaže osnivaču raspodjelu dobiti.

Razlozi za donošenje

Shodno Finansijskom iskazu Društva za 2015.godinu ostvarena je dobit u iznosu od 428.895,06 eura.

Odbor direktora je razmatrajući način raspodjele dobiti uzeo kao polaznu osnovu Program rada Društva za 2016.godinu, na koji je Skupština Glavnog grada Podgorica dala saglasnost.

Programom je planirano da se u 2016.godini iz sopstvenih sredstava Društva finansiraju radovi koji se odnose na:

- iznos od 200,000,00 eura za investicije Društva u cilju izgradnje i rekonstrukcije vodovodne mreže na području GO Tuzi, Karabuškog polja i GO Golubovci. Ove investicione aktivnosti Društva biće oslojdena na budžetska sredstva Glavnog grada koja su takodje planirana u 2016 .godini sa ciljem priključenja novih potrošača na ovim područjima i povećanje efikasnosti cjelokupnog vodovodnog sistema;
- iznos od 150.00,00 eura za investicije Društva u cilju izgradnje fekalne kanalizacije na području Glavnog grada. Investiciona aktivnost predstavlja nastavak aktivnosti na realizaciji kolektora fekalne kanalizacije i predstavlja pripremu za nastupajuće aktivnosti vezane za izgradnju novog PPOV-a i mreže primarnih kolektora;
- iznos od 78.895,06 eura za investiciono održavanje atmosferske kanalizacije. Obzirom da trenutna budžetska izdvajanja za održavanje atmosferske kanalizacije, odnosno hitne intervencije koje podrazumijevaju zamjene većih dionica, kao i izgradnju crpnih stanica atmosferske kanalizacije nijesu predviđene konkretnom budžetskom stavkom, potrebno je opredijeliti značajnija sredstva sa ciljem rješavanja ove problematike.